

ФЛАШ ЕВРОБАРОМЕТЪР 584

Предизвикателства и приоритети на ЕС

ДОКЛАД НА ЕВРОБАРОМЕТЪР
юни 2026 г.

Експресно проучване на Евробарометър
Предизвикателства и приоритети на ЕС

Проучване, проведено от Demoscory по искане на Генерална дирекция за комуникация (Отдел „Обществено мнение и гражданска ангажираност“ на Генерална дирекция за комуникация)

Настоящият документ не представлява гледната точка на Европейската комисия. Тълкуванията и мненията, съдържащи се в него, са само тези на авторите.

Наименование на проекта	Експресно проучване на Евробарометър No 584 — Предизвикателства и приоритети на ЕС
	Докладване
	BG BG BG BG BG BG
Номер на каталога	NA-01-26-031-EN-N
ISBN	978-92-68-41278-7
	doi: 10.2775/2560997

© Европейски съюз, 2026 г.

<https://europa.eu/eurobarometer>

*Европо
Демократия
Есперанто*

Документ, изготвен от Pierre Dieumegard за [Europokune](#)- Europe Together- and [Europe Democracy Esperanto](#).

Целта на този „временен“ документ е да се даде възможност на повече хора в Европейския съюз да се запознаят с документите, изготвени от Европейския съюз (и финансирани от техните данъци).

Ако няма преводи, гражданите се изключват от дебата.

Този документ „Еurobaromete r“ [съществува само на английски език](#) в pdf-файл. От първоначалния файл създадохме odt-файл, подготвен от софтуера Libre Office, за машинен превод на други езици. Резултатите вече са [достъпни на всички официални езици](#).

Желателно е администрацията на ЕС да поеме превода на важни документи. „Важни документи“ са не само законовите и подзаконовите актове, но и важната информация, необходима за съвместно вземане на информирани решения.

За да обсъдим нашето общо бъдеще заедно и да дадем възможност за надеждни преводи, международният език есперанто би бил много полезен поради своята простота, редовност и точност.

Свържете се с нас:

[Контакту nin-Ek ! Европо куне!](#)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Съдържание

Въведение.....	4
Основни констатации.....	6
1. Изложение и рискове, пред които са изправени децата в социалните медии.....	8
1.1 Излагане и отговори на невярна и подвеждаща информация онлайн.....	8
1.2 Рисковете, пред които са изправени децата онлайн и тяхната защита.....	12
2. Възприятия за демокрация и върховенство на закона.....	17
2.1 Идентифициране на стълбовете на демокрацията.....	17
2.2 Смесена удовлетвореност от принципите на правовата държава на национално равнище и на равнището на ЕС.....	20
2.3 Скептицизъм по отношение на действията на гражданите за оказване на влияние върху процеса на вземане на решения в ЕС.....	24
3. Енергийната криза.....	27
3.1 Възобновяемата енергия, водещата мярка за отдалечаване от изкопаемите горива.....	27
3.2 Повишаване на цените на енергията: намаляване на потреблението, а не на структурните промени.....	29
4. Възприемане на търговската политика и икономическия суверенитет.....	31
4.1 Сътрудничество в търговските преговори.....	31
4.2 Диверсификация на търговските отношения.....	33
5. Възприятия за най-големите предизвикателства пред ЕС.....	35
5.1 Възприятия на европейците за основните предизвикателства пред ЕС.....	35
5.2 Приоритети, които европейците очакват от ЕС.....	39
6. Сигурност и отбрана на ЕС.....	42
6.1 Усещане за заплаха за националната сигурност и подкрепа за автономността на ЕС в областта на отбраната.....	42
6.2 Доверие в ЕС за укрепване на сигурността и отбраната.....	45
7. Технически спецификации.....	48
8.....	50

Експресно проучване на Евробарометър Предизвикателства и приоритети на ЕС

Въведение

Европейският съюз се намира в период на значителна политическа, икономическа и обществена несигурност. Въпросите на сигурността и отбраната, стратегическата автономност, енергийният натиск, конкурентоспособността, демократичната устойчивост и дезинформацията заемат централно място в обществения дебат за бъдещето на ЕС. Този контекст е отразен в неотдавнашни данни на Евробарометър: 68 % от европейците са съгласни, че сигурността на тяхната страна е застрашена в настоящия международен контекст — възприятие, споделяно от всички държави членки.¹ В този контекст възприятията на гражданите са важен показател за начина, по който ролята, силните страни и уязвимостта на ЕС се разбират във всички държави членки. В предишно експресно проучване на Евробарометър, публикувано през септември 2025 г., вече бяха проучени мненията на гражданите относно бъдещето на Европейския съюз, включително тяхното равнище на оптимизъм, тяхната оценка на основните силни страни и предизвикателства пред ЕС и техните очаквания по отношение на ключовите приоритети на политиката. Резултатите от него подчертаха продължаващото значение на тези теми и потвърдиха необходимостта от наблюдение на развитието на общественото мнение в бързо променящата се среда.

Поради това Европейската комисия стартира ново експресно проучване на Евробарометър, за да актуализира и задълбочи наличните данни относно възгледите на гражданите за предизвикателствата и приоритетите, пред които е изправен Европейският съюз през 2026 г. Проучването ще измери как хората в ЕС-27 възприемат основните проблеми, пред които е изправен Съюзът, в кои области според тях

следва да се обърне приоритетно внимание и как виждат по-широката посока на ЕС в отговор на настоящия и нововъзникващия натиск. Тя също така ще поддържа ограничен брой показатели за тенденциите от предходната вълна, което ще позволи промените във времето да бъдат оценявани по избрани основни теми, като оптимизъм за бъдещето на ЕС, възприемани силни страни и предизвикателства, приоритети на политиката, демокрация, икономическо доверие и сигурност. Успоредно с това във въпросника ще бъдат разгледани въпроси, които са от особено значение за настоящата програма, включително отбраната, стратегическата автономност, позицията на ЕС в света, енергийната криза, иновациите, опростяването и дезинформацията. Резултатите ще предоставят навременни и съпоставими данни в подкрепа на стратегическите дейности на Комисията за размисъл и комуникация преди речта за състоянието на Съюза през септември 2026 г.

От името на Европейската комисия, Генерална дирекция „Комуникации“ (Отдел „Обществено мнение и гражданска ангажираност“ на Генерална дирекция за комуникация), чрез демоскопия бяха интервюирани населението на възраст 15 и повече години във всички 27 държави — членки на Европейския съюз (ЕС).

Между 19 и 24 юни 2026 г. бяха проведени 25 904 интервюта с помощта на CAWI (Computer Assisted Web Interviewing) с около 1000 интервюта, проведени в по-големи държави, и 500 интервюта в по-малки държави (LU, CY, MT).

1 Експресно проучване на Евробарометър No 574 „Европейският съюз в областта на отбраната и космическото пространство“, Европейска комисия, ГД „Отбранителна промишленост и космическо пространство“, януари 2026 г., „Европейският съюз в областта на отбраната и космическото пространство“ — проучване на Евробарометър

Експресно проучване на Евробарометър Предизвикателства и приоритети на ЕС

Бележки

- Данните от проучването са претеглени
- Резултатите от проучването са обект на допустими отклонения при вземане на проби, което означава, че не всички очевидни разлики между държавите или групите могат да бъдат статистически значими.
- Когато респондентите могат да изберат повече от един отговор, сборът от процентите на отговорите може да надвишава 100 %.
- В настоящия доклад държавите се обозначават с официалното им съкращение, както е посочено по-долу

BE	Белгия	FR	Франция	NL	Нидерландия
BG	България	HR	Хърватия	AT	Австрия
CZ	Чехия	IT	Италия	Полша	Полша
DK	Дания	CY	Република Кипър*	PT	Португалия
Германи я	Германия	LV	Латвия	RO	Румъния
EE	Естония	LT	Литва	SI	Словения
Ирланд ия	Ирландия	Люкс ембу рг	Люксембург	SK	Словакия
EL	Гърция	HU	Унгария	FI	Финландия
ES	Испания	MT	Малта	SE	Швеция

*Кипър като цяло е една от 27-те държави — членки на ЕС. От практически съображения интервюта са били провеждани само в частта от страната, контролирана от правителството на Република Кипър.

Основни констатации

Изложение и рискове, пред които са изправени децата в социалните медии

- 58 % от европейците са попадали на съдържание, за което не са били сигурни, че е надеждно през последните седем дни, а 57 % са попадали на съдържание, за което са смятали, че е невярно или подвеждащо. 42 % смятат, че са се сблъскали със съдържание, което може да е част от чуждестранен опит да повлияят на мнението им — дял, който нараства до 55 % в Естония и 54 % в Латвия спрямо 35 % в Нидерландия и Белгия.
- Когато са изправени пред подозрително съдържание, европейците са почти равномерно разделени между това да го проверяват спрямо други източници (33 %) и просто да го игнорират (32 %). Само 15% го съобщават на платформата, 15% го обсъждат с приятели или семейство, а 5% го споделят онлайн.
- Европейците предпочитат по-твърди, основани на правила отговори на невярната информация: по-строгите санкции срещу незаконното съдържание (44 %) и по-строгите правила за платформите (40 %) са двете най-често избирани мерки преди образованието и медийната грамотност (29 %).
- Седем от всеки десет европейци са загрижени за рисковете, пред които са изправени децата онлайн — от кибертормоз или тормоз (71 %) до онлайн сприятеляване с цел сексуална експлоатация (70 %). Мнозинството е загрижено за всеки риск във всяка държава членка.
- 63 % от европейците искат обвързващи правила на равнище ЕС, ограничаващи достъпа на децата до социалните медии по възраст: 36 % подкрепят пълна забрана под определена възраст, а 27 % подкрепят забавен достъп. Подкрепата надхвърля 50 % във всяка държава членка.

Възприятия за демокрация и върховенство на закона

- Свободата на словото (34 %), свободните и честни избори (32 %) и зачитането на принципите на правовата държава и основните права (31 %) се считат за най-важните стълбове на демокрацията в ЕС.
- 51 % от европейците са удовлетворени от зачитането на принципите на правовата държава в собствената си държава, докато 47 % на равнището на ЕС (съответно 47 % са недоволни). Удовлетвореността на национално равнище варира от 91 % в Люксембург до 29 % в България.
- Мнозинството не счита за ефективна никаква форма на гражданско действие след изборите: прякото гражданско участие (напр. европейска гражданска инициатива) заема челно място в списъка с 46 %, докато членството в сдружение или НПО се счита за най-малко ефективното действие (35 %).

Енергийната криза

- Развитието на по-голям капацитет за енергия от възобновяеми източници е водещата мярка, която европейците свързват с прехода на ЕС от изкопаеми горива, посочен първо с 35 % и общо с 56 %, доста преди мерките за енергийна ефективност (40 %) и ядрените решения (32 %).
- Изправени пред нарастващите цени на енергията, европейците основно коригират поведението си, вместо да инвестират в структурни решения: 31 % са намалили общото си потребление на електроенергия, а 27 % са наблюдавали по-отблизо потреблението си на енергия, в сравнение със само 16 %, инвестиращи в ефективни уреди, и 14 %, инсталиращи решения за енергия от възобновяеми източници. 11% не са предприели никакви действия.

Търговия: диверсификация и сътрудничество на равнище ЕС

Експресно проучване на Евробарометър
Предизвикателства и приоритети на ЕС

- 65 % от европейците са съгласни, че ЕС следва да засили икономическата си независимост чрез диверсифициране на търговските си отношения, а 62 % смятат, че държавите членки постигат по-добри резултати чрез съвместни преговори на равнището на ЕС. Мнозинството подкрепя и двете изявления във всяка държава членка.
- Доверието в ЕС е най-силният двигател на подкрепата: споразумението за търговско сътрудничество на равнище ЕС възлиза на 72 % сред тези, които имат доверие в ЕС, в сравнение с 49 % сред тези, които нямат доверие.

Възприятия за основните предизвикателства и приоритети на ЕС

- Разходите за живот (39 %) продължават да бъдат най-голяма загриженост сред европейците преди войната в Украйна (33 %) и незаконната миграция (32 %). От септември 2025 г. насам загрижеността относно издръжката на живота се е увеличила (+ 10 процентни пункта), докато загрижеността относно войната в Украйна е намаляла (-14 процентни пункта).

- Запитани какъв следва да бъде приоритетът на ЕС, европейците поставят незаконната миграция (25 %) и сигурността и отбраната (24 %) непосредствено преди изменението на климата (21 %) и войната в Украйна (20 %) в много по-тясно групирано класиране, отколкото за основните предизвикателства пред ЕС.

Сигурност и отбрана на ЕС

- 52 % от европейците са съгласни, че сигурността на тяхната страна е застрашена, което представлява спад с 16 пункта от януари 2026 г. насам. Въпреки този спад 68 % са съгласни, че ЕС следва да укрепи капацитета си да се защитава самостоятелно — мнозинство във всяка държава членка.
- 56 % от европейците вярват, че ЕС ще укрепи сигурността и отбраната и ще защити по-добре своите граждани, което е с 4 пункта повече от януари 2026 г. — по-малко мнозинство от подкрепата за принципа на автономна отбрана на ЕС.

1. Изложение и рискове, пред които са изправени децата в социалните медии

1.1 Излагане и отговори на невярна и подвеждаща информация онлайн

На практика всяка седмица повечето европейци се натъкват на съдържание със съмнителна надеждност

На практика излагането на онлайн съдържание със съмнителна надеждност е широко разпространено. Въпросът се отнасяше само до последните седем дни, кратък период от време, и въпреки това повече от един на всеки двама европейци (58 %) е попадал на съдържание, за което не е сигурен, че е надеждно, включително около един на всеки пет (22 %) на дневна или почти дневна база. Подобен дял (57 %) са попадали на съдържание, за което са смятали, че е невярно или подвеждащо, отново около един на всеки пет (21 %) всеки ден или почти всеки ден. Възприеманото излагане на външна намеса е малко по-малко разпространено, но далеч от маргинално: 42% са попадали на съдържание, за което смятат, че може да е част от опит на чужда държава или организация да повлияе на тяхното мнение. Въпреки че този дял остава под 50 %, той все още е много значителен.

Честотата на експозиция варира в рамките на ЕС, но държавите, които отчитат най-честата експозиция, обикновено правят това и за трите елемента наведнъж. Редовното излагане, поне веднъж седмично, на съдържание със съмнителна надеждност е най-високо в балтийските държави, Хърватия, Гърция и Румъния, където то варира от около 65 % до 72 %, и най-ниско във Франция (50 %), Германия (52 %), Нидерландия (53 %) и Белгия (54 %). Класацията е почти идентична за съдържание, за което респондентите смятат, че е невярно или подвеждащо.

Възприеманото излагане на външна намеса се откроява. Тук се очертава ясен географски модел, тъй като държавите, които отчитат най-често излагане, са тези по източния фланг на ЕС, които са най-близо до Русия. Поне веднъж седмично 55 % от респондентите в Естония, 54 % в Латвия, 52 % в Литва, 50 % в Румъния и 49 % в Полша намират съдържание, за което смятат, че може да е част от опит на чужда държава или организация да повлияе на мнението, в

Q13 През последните седем дни, колко често сте се натъкнали на информация онлайн, че сте ...

Several times a week

■ Ежедневно или почти всеки ден ■ Дняколко пъти седмично ■ По-рядко ■ Никога ■ Не знам

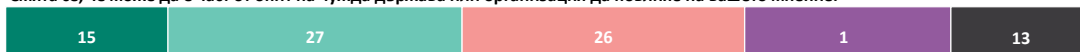
Не съм сигурен дали е надежден.

Счита се за невярно или подвеждащо

Смята се, че може да е част от опит на чужда държава или организация да повлияе на вашето мнение.

Съмнението относно информацията е общо, но възприеманата външна намеса е най-висока по източния фланг

сравнение със средната стойност за ЕС-27 от 42 %. Експозицията е най-ниска в Нидерландия и Белгия (по 35 %), Франция (37 %) и Германия (38

Експресно проучване на Евробарометър
Предизвикателства и приоритети на ЕС

%). Разликата е още по-голяма по отношение на обратния отговор: около един на всеки четирима респонденти в Германия и Нидерландия заявява, че никога не се сблъсква с такова съдържание, в сравнение с приблизително един на всеки осем в балтийските държави. Няколко държави, в които общото съмнение относно информацията е високо, като Хърватия и Гърция, все пак съобщават за много по-ниско възприемано излагане на външна намеса (45 % и 44 %), което предполага, че широкият скептицизъм по отношение на онлайн съдържанието не се превръща автоматично в усещане за умишлена чуждестранна манипулация.

Честото излагане се определя преди всичко от използването на социалните медии и следователно от възрастта.

Начинът, по който се разпределя тази експозиция, следва доста ясна логика: колкото повече човек използва социалните медии, за да бъде информиран, толкова по-вероятно е да попадне на съдържание, което счита за ненадеждно. Използването на социалните медии за информация е най-силният фактор. Ежедневните ползватели съобщават за ежеседмично излагане на съдържание със съмнителна надеждност много по-често от лицата, които не са ползватели (63 % спрямо 34 %), а разликата все още е по-голяма по отношение на възприеманата външна намеса (48 % спрямо 17 %, като 41 % от лицата, които не са ползватели, заявяват, че никога не се натъкват на такова съдържание). Налице е и възрастов ефект, въпреки че е вероятно той да бъде отчасти свързан с използването на социалните медии, тъй като по-младите хора са най-тежките потребители на тези платформи. Респондентите на възраст между 15 и 24 години са най-склонни да съобщават за честа експозиция — 71 % за съдържание със съмнителна надеждност и 53 % за предполагаема външна намеса, в сравнение съответно с 51 % и 32 % сред лицата на възраст 55 и повече години. Това е огледалният образ на модела, наблюдаван за загриженост относно рисковете, пред които са изправени децата, където се открояват по-възрастните

респонденти. Другите променливи сочат в същата посока. Респондентите, които не упражняват професионална дейност, повечето от които са пенсионери, са сред най-слабо изложените (51 % и 32 %), докато полът, образованието и областта на пребиваване имат малка разлика.

Европейците са разделени между това да проверяват подозрително съдържание и просто да го игнорират.

Когато се натъкнат на информация, която според тях може да е невярна или подвеждаща, европейците са разделени между две много различни реакции с почти еднаква тежест. Една трета проверяват информацията, като я сравняват с други източници (33%), докато почти толкова просто я игнорират (32%). Следователно проверката е най-често срещаният отговор, но само с малка разлика спрямо оттеглянето. Другите реакции са по-редки: 15% съобщават за съдържанието на платформата или уебсайта, а същият дял (15%) го обсъждат с приятели или семейство. Много малко респонденти заявяват, че го споделят онлайн (5 %), което предполага, че активното разпространение на съдържание, за което се смята, че е невярно, остава ограничено.

Експресно проучване на Евробарометър Предизвикателства и приоритети на ЕС

Когато попаднете на информация онлайн, която смятате, че може да е невярна или подвеждаща, какво обикновено правите (Възможни са няколко отговора)

Балансът между проверката и пренебрегването варира значително в отделните държави

Въпреки че проверките и пренебрегването са почти обвързани на равнището на ЕС, балансът между двете се различава значително в отделните държави членки. Делът, който проверява информацията спрямо други източници, е сравнително стабилен, но делът, който просто я игнорира, варира от около един на всеки пет до повече от четири на десет. Проверката очевидно преобладава в Естония (40 % проверка срещу 22 % игнориране), както и в Полша, Австрия и Румъния, докато пренебрегването доминира в Дания (41 % игнориране срещу 24 % проверка), Хърватия (44 % игнориране срещу 28 % проверка), Нидерландия (42 % игнориране срещу 27 %) и Ирландия (40 % игнориране срещу 27 % проверка). Склонността за докладване на съдържание на платформата също варира — от около 10 % във Финландия и Латвия до над 20 % в Португалия, Кипър и Румъния.

Европейците отдават приоритет на потвърдите, основани на правила мерки пред по-меките

На въпроса кои мерки следва да бъдат приоритизирани, за да се намали отрицателното въздействие на невярната или подвеждащата

информация онлайн, и да могат да избират до две, европейците дават приоритет на по-твърди, основани на правила мерки. Четирите най-често избирани са регулаторни по своя характер и са тясно свързани помежду си: по-строги санкции срещу незаконното онлайн съдържание (44 %), по-строги правила за онлайн платформите и платформите на социалните медии (40 %), ясно етикетирание на генерирано или манипулирано от ИИ съдържание (38 %) и минимален възрастов праг за достъп до социалните медии (37 %). Мерките, които се основават на овластяването на гражданите, са по-ниски: по-голяма образователна и медийна грамотност и по-независима проверка на фактите се избират от 29 %. Почти никой не счита, че не са необходими допълнителни мерки (3 %), което показва почти универсално искане за действия.

Експресно проучване на Евробарометър Предизвикателства и приоритети на ЕС

Регулаторните мерки водят в почти всяка

B15 Кои от следните мерки, ако има такива, следва да бъдат приоритизирани, за да се намали отрицателното въздействие на невярна или подвеждаща информация онлайн? (Възможни са няколко отговора, максимум 2)

държава членка

Предпочитанието за регулаторни мерки се среща в целия Европейски съюз. По-строгите санкции срещу незаконното онлайн съдържание и по-строгите правила за онлайн платформите и платформите на социалните медии са сред най-често избраните мерки в почти всяка държава членка. Подкрепата за по-строги санкции е най-висока в Португалия (52 %), Франция (50 %), както и Испания и Румъния (49 %) и най-ниска в Латвия (31 %). Мерките, които разчитат на овластяване на гражданите, а именно повече образование и медийна грамотност и по-независима проверка на фактите, се нареждат по-ниско в повечето държави. Навсякъде само малка част от тях считат, че не са необходими допълнителни мерки.

Експресно проучване на Евробарометър
Предизвикателства и приоритети на ЕС

1.2 Рисковете, пред които са изправени децата онлайн и тяхната защита

Широка и силна загриженост за рисковете

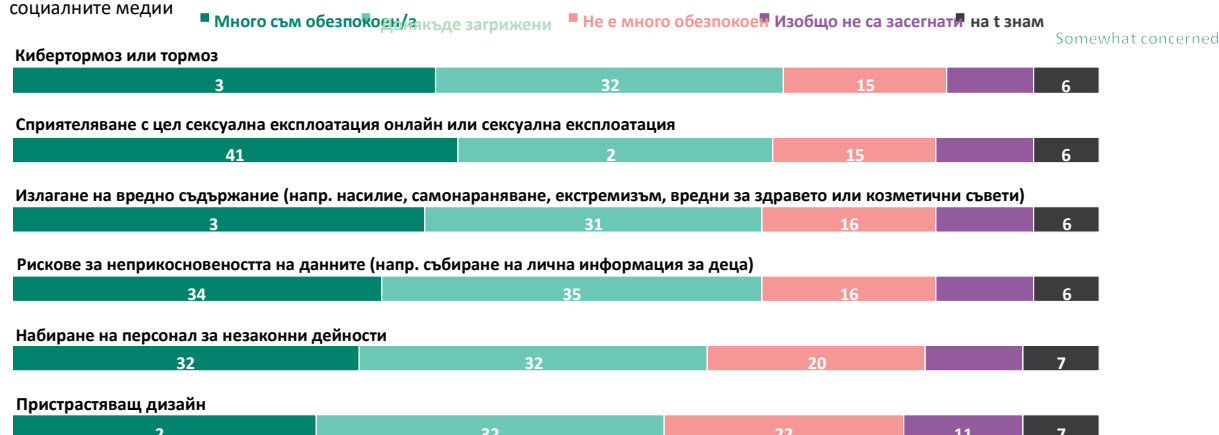
Резултатите показват, че много голям дял от европейците са загрижени за различните рискове, пред които могат да бъдат изправени децата в социалните медии. За всеки от тестваните рискове близо седем от всеки десет респонденти заявяват, че са загрижени, а измерените нива като цяло са доста близки едно до друго. Най-голяма е загрижеността по отношение на кибертормоза или тормоза (71 %) и сприятеляването с цел сексуална експлоатация онлайн (70 %), следвани от излагането на вредно съдържание като насилие, самонараняване или екстремизъм (69 %) и рисковете за неприкосновеността на данните (69 %). Тя е малко по-ниска, въпреки че все още се споделя от ясно изразено мнозинство, по отношение на набирането на персонал за незаконни дейности (64 %) и пристрастяващия дизайн на платформите (60 %). Също толкова забележима е интензивността на тази загриженост. Делът на респондентите, които заявяват, че са "много загрижени", а не просто "донякъде загрижени", е значителен. Почти четирима от всеки десет европейци са силно загрижени за сприятеляването с цел сексуална експлоатация онлайн (41 %), кибертормоза или тормоза (39 %)

и излагането на вредно съдържание (38 %). Делът е малко по-нисък при рисковете за неприкосновеността на данните (34 %), набирането на персонал за незаконни дейности (32 %) и проектирането, водещо до пристрастяване (28 %), но остава висок в абсолютно изражение. Струва си да се подчертае, че този въпрос беше поставен на всички европейци, а не само на родителите, което прави обхвата на загрижеността още по-поразителен. И накрая, само 6—7 % от респондентите отговарят с „не знам“ за даден риск, което показва, че европейците лесно могат да се позиционират по тези въпроси.

Мнозинството е загрижено във всяка държава — членка на ЕС

Във всяка държава членка мнозинството от респондентите са загрижени за всеки от тестваните рискове. Дори в държавите, в които опасенията са най-малки, като Белгия, Германия, Франция, Унгария и Австрия, около шест от всеки десет респонденти са загрижени за всеки риск. Поради това нито една национална общественост не се откроява като до голяма степен незаинтересована, а наблюдаваните разлики между държавите са преди всичко разлики в степента. Загрижеността е по-голяма в редица южни и източни държави членки, повечето от които са по-малки държави. Що се отнася до излагането на вредно съдържание,

B11 Колко сте загрижени за следните рискове, пред които са изправени децата в социалните медии

Експресно проучване на Евробарометър Предизвикателства и приоритети на ЕС

делът на засегнатите респонденти варира от 63 % в Нидерландия и 64 % в Германия и Белгия до 0 % в Ирландия и 1 % в Португалия, достигайки близо 0 % в Малта и Кипър. Сравнимо разпространение се наблюдава при сприяеляването с цел сексуална експлоатация онлайн — от 64 % в Нидерландия до над 90 % в Кипър, и при кибертормоза или тормоза — най-широко споделяната загриженост от всички, която варира от 64 % в Германия до 95 % в Малта. Някои държави се открояват със специфични рискове: загрижеността относно наемането на работа за незаконни дейности например достига 72 % в Румъния и Словакия, което е доста над средното равнище за ЕС-27 от 64 %. По отношение на шестте риска националните равнища на безпокойство обикновено вървят ръка за ръка: когато респондентите са по-загрижени за един риск, те обикновено са по-загрижени и за другите. Португалия, Естония, Ирландия и Литва са над средното за ЕС-27 за всичките шест риска, докато Франция, Германия, Белгия и Унгария са под него за всеки от тях. Най-ясното изключение е пристрастяващият дизайн, който показва най-големи различия между държавите — от 50 % във Франция и 52 % в Швеция до 90 % в Малта. Франция и Швеция са значително по-малко загрижени за този риск, отколкото за останалите, докато Словения е под средната стойност за ЕС-27 по отношение на повечето рискове, но над нея по отношение на дизайна, предизвикващ пристрастяване. Поради това загрижеността относно по-утвърдените онлайн опасности, като например сприяеляването с цел сексуална злоупотреба или кибертормоза, изглежда по-равномерно споделяна в целия Съюз, отколкото загрижеността относно начина, по който платформите са проектирани да задържат вниманието на децата.

Възрастта, много повече от пола, предизвиква загриженост, като най-притеснени са хората над 55-годишна възраст

Опасенията относно рисковете, пред които са изправени децата онлайн, са малко по-големи

сред жените, отколкото сред мъжете, въпреки че разликата остава скромна. Жените са малко по-загрижени от мъжете за сприяеляването с цел сексуална експлоатация онлайн (72 % срещу 6 %) и за излагането на вредно съдържание (70 % срещу 6 %), със сравними пропуски по отношение на другите рискове. Най-голямата разлика е свързана с възрастта. Респондентите на възраст 55 и повече години са значително по-загрижени от по-младите и това важи за всеки тестван риск. Например 75 % от лицата на възраст 55 и повече години са загрижени за излагането на вредно съдържание, 76 % — за сприяеляването с цел сексуална злоупотреба онлайн и за кибертормоза, и 75 % — за рисковете за неприкосновеността на данните, в сравнение със съответно 62 %, 64 %, 65 % и 62 % сред лицата на възраст 25—39 години. Останалите възрастови групи са доста близки една до друга. Следва да се отбележи, че лицата на възраст между 25 и 39 години всъщност са най-слабо засегнатата група, въпреки че тази възрастова група вероятно включва голям дял родители на малки деца. По професия респондентите, които не упражняват професионална дейност, са най-засегнати — около 75 % от повечето рискове. Този резултат вероятно е отчасти объркан с възрастта, тъй като тази група до голяма степен се състои от по-възрастни, пенсионирани хора. Съставът на домакинството сочи в същата посока. Респондентите без деца на възраст под 15 години са по-загрижени (72 % до 74 % за повечето рискове), отколкото тези, които живеят с три или повече деца (около 60 %). Тук отново разликата е поне отчасти свързана с възрастовия ефект, тъй като по-възрастните респонденти са по-малко склонни да имат малки деца, живеещи у дома.

Ясно мнозинство иска задължителни правила на равнище ЕС за защита на децата онлайн

Запитани какви действия следва да предприеме ЕС, за да засили защитата на децата онлайн, европейците ясно подкрепят задължителните правила на равнището на ЕС. Двата варианта,

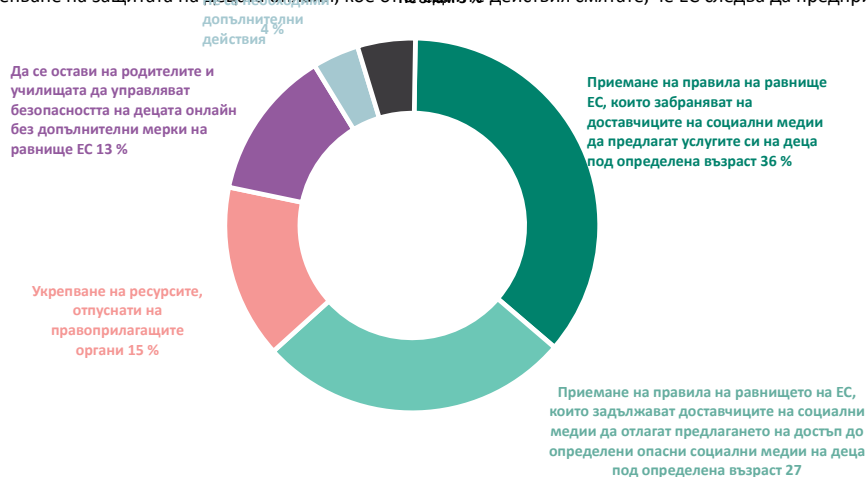
Експресно проучване на Евробарометър
Предизвикателства и приоритети на ЕС

които включват правила за целия ЕС, се избират от общо 63 % от респондентите: 36 % ще поискат от ЕС да приеме правила, които не позволяват на доставчиците на социални медии да предлагат услугите си на деца под определена възраст, а други 27 % ще изискват от доставчиците да забавят достъпа на децата до определени опасни платформи под определена възраст. Много по-малко респонденти се обръщат към други подходи: 15 % ще дадат приоритет на укрепването на ресурсите, отпуснати на правоприлагащите органи, а само 13 % ще оставят въпроса на родителите и училищата без допълнителни мерки на равнището на ЕС.

Само 4 % считат, че не са необходими допълнителни действия, а 5 % не са изразили становище.

Експресно проучване на Евробарометър Предизвикателства и приоритети на ЕС

В 12 Законодателният акт за цифровите услуги изисква от онлайн платформите да защитават по-добре децата от вреди, които биха могли да доведат например до кибертормоз, сприяеляване с цел сексуална злоупотреба, излагане на насилствени/екстремистки материали, проектиране, водещо до пристрастяване, или т.нар. „заяшки дупки“. С цел по-нататъшно укрепване на защитата на децата онлайн, кое от следните действия смятате, че ЕС следва да предприеме?

Подкрепата за правилата на ЕС е споделена навсякъде, с по-големи различия по отношение на пълната забрана

Предпочитанието за правила на равнището на ЕС се споделя от мнозинството във всяка държава членка. Взети заедно, двата варианта, които включват правила за целия ЕС, са подкрепени от най-малко мнозинство навсякъде — от 54 % в Австрия до около 70 % или повече в няколко южни и източни държави, като Гърция (74 %), както и Португалия и Румъния (и двете по 72 %). Поради това подкрепата за действията на ЕС за защита на децата онлайн е до голяма степен консенсусна в целия Европейски съюз. Различията обаче са по-очевидни по отношение на възможността за пълна забрана, т.е. правилата на ЕС, които не позволяват на доставчиците на социални медии да предлагат услугите си на деца под определена възраст. Този вариант варира от 27 % в Австрия и 28 % в Германия до 44 % в Ирландия, Португалия, Румъния, Словакия и България и до 49 % в Гърция. Контрастът отразява разлика в предпочитания инструмент, а не в общото равнище на подкрепа. В някои страни мнението клони към пълна забрана, както в Гърция (49 % срещу 25 % за забавен достъп), Ирландия (44 % срещу 19 %) и България (44 % срещу 23 %). В други той подкрепя по-постепенен подход,

основан на забавяне на достъпа, както в Естония (41 % за забавяне спрямо 30 % за забрана) и Словения (39 % спрямо 30 %).

Подкрепата за пълна забрана нараства с възрастта и сред най-отдалечените от социалните медии

Подкрепата за правилата на равнището на ЕС е стабилна сред социалните групи, като в почти всички от тях тя е между 56 % и 69 %, което потвърждава на индивидуално равнище вече съществуващия консенсус между държавите. Както при държавите, различията се появяват по отношение на избора на инструмент и преди всичко по отношение на подкрепата за пълна забрана. Тази подкрепа нараства постоянно с възрастта — от 29 % сред респондентите на възраст между 15 и 24 години до 43 % сред тези на възраст 55 и повече години. По-възрастните респонденти също са по-малко склонни да оставят въпроса на родителите и училищата (11 % спрямо 18 % от най-младите). Най-острият контраст обаче е свързан с използването на социалните медии: лицата, които не са ползватели, подкрепят в най-голяма степен пълната забрана (46 %) и е най-малко вероятно да я оставят на родителите и училищата (6 %), докато колкото повече дадено лице използва социалните медии за информация, толкова повече те клонят към забавен достъп, а не към

Експресно проучване на Евробарометър
Предизвикателства и приоритети на ЕС

забрана. Присъствието на деца засилва възрастовия модел. Респондентите без деца на възраст под 15 години подкрепят пълната забрана (39 %) в по-голяма степен, отколкото тези, които живеят с три или повече деца (29 %), които клонят малко повече към забавен достъп. Полът, образованието и областта на пребиваване, от друга страна, имат малка разлика.

2. Възприятия за демокрация и върховенство на закона

2.1 Идентифициране на стълбовете на демокрацията

Когато става въпрос за идентифициране на стълбовете на демокрацията в ЕС, свободата на словото е на първо място

Близо една трета от европейците определят свободата на словото (34 %) като най-важния елемент на демократичното общество, следвана от свободните и честни избори (32 %) и зачитането на принципите на правовата държава и защитата на основните права (31 %).

Въпреки че основните демократични свободи несъмнено са основната грижа на гражданите, борбата с корупцията и независимостта на институциите също заемат важно място: борба с корупцията (28 %), независимост на съдебната система (26 %), прозрачност и отчетност на политическите лидери (26 %).

Тези елементи изпреварват значително въпросите, свързани с демократичния плурализъм и гражданското пространство: участие на гражданите в общественения дебат и вземането на решения (22 %), както и свобода и независимост на медиите (21 %).

Правата на малцинствата (14 %) и на политическата опозиция (11 %) се посочват много по-рядко.

Мненията за това какво е най-важно в една демокрация се различават в отделните държави — членки на ЕС

Въпреки че свободата на словото е най-цитираният елемент на равнището на ЕС, нейната известност варира в рамките на Европейския съюз: тя обикновено преобладава в северозападната част, например в Нидерландия (45 %), Дания (44 %) и Швеция (41 %). Свободните и честни избори са най-често цитирани от Латвия (43 %), Румъния (42 %) и Литва (41 %).

От друга страна, корупцията тежи по-тежко на юг и изток: в България 50 % от респондентите считат, че борбата с корупцията е най-важният елемент на демокрацията, който е далеч над средния за ЕС (28 %). Аналогично високи дялове се наблюдават в Португалия (46 %), Хърватия (44 %) и Гърция (42 %).

Зачитането на правата на малцинствата и силната опозиция срещу критикуването на правителството са доста ниски във всяка държава членка, като не надвишават съответно 22 % (Люксембург за правата на малцинствата) и 21 % (Малта за опозицията).

В3 Според Вас кои от следните са най-важните елементи на демократичното общество

Експресно проучване на Евробарометър
Предизвикателства и приоритети на ЕС

В3 Според Вас кои от следните са най-важните елементи на демократичното общество?

Основа: ЕС-27 (%)

	ЕС-27	БЕ	BG	CZ	DK	Германия	ЕЕ	Ирландия	EL	ES	FR	HR	ИТ	CY	LV	LT	Люксембург	HU	MT	NL	AT	Полаша	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Свобода на словото/израза	34	38	22	33	44	38	33	32	32	24	36	31	36	29	27	26	32	29	29	45	37	34	25	30	28	30	36	41
Свободни и честни избори	32	33	35	37	36	38	38	37	20	26	26	31	23	21	43	41	28	36	32	43	35	39	28	42	30	32	41	41
Зачитане на принципите на правовата държава и защита на основните права	31	26	28	32	32	31	32	28	35	35	29	32	36	33	29	19	35	33	37	23	31	25	36	34	39	36	33	29
Борба с корупцията	28	20	50	27	20	17	23	21	42	41	26	44	30	41	31	38	20	31	18	15	24	22	46	40	36	35	20	22
Независима съдебна система	26	27	38	25	27	25	24	26	37	31	21	39	22	24	20	20	23	34	26	28	30	34	23	26	28	27	31	21
Прозрачност и отчетност на политическите лидери	26	25	25	25	22	19	28	31	32	35	29	28	29	38	22	35	31	28	32	21	20	22	37	24	26	22	21	20
Свобода и независимост на медиите	21	17	18	24	21	21	26	19	18	19	18	20	22	19	21	26	25	20	25	24	21	31	16	15	27	21	22	26
Възможност за гражданите да участват в обществения дебат и вземането на решения	22	21	29	19	22	23	29	24	24	20	25	26	22	23	21	25	30	16	24	21	20	20	20	18	27	20	23	24
Зачитане на правата на малцинствата	14	14	5	6	12	14	13	16	10	11	17	8	19	17	10	6	22	11	19	11	11	12	15	9	9	10	12	11
Силна опозиция, способна да критикува правителството	11	14	9	8	11	15	15	16	13	10	11	11	8	17	14	12	19	8	21	14	9	11	8	10	8	9	11	10

Социално-демографските данни разкриват ясно изразено разделение между поколенията по отношение на начина, по който европейските граждани възприемат демокрацията

Респондентите на възраст 55 и повече години показват по-силна привързаност към институционалните стълбове на върховенството на закона: те са по-склонни да се позовават на свободни и честни избори (38 % в сравнение с 26 % сред хората на възраст между 15 и 24 години), зачитане и основни права (38 % в сравнение с 24

%), независима съдебна система (33 % в сравнение с 18 %) и борба с корупцията (30 % в сравнение с 21 %).

От друга страна, по-младите поколения подкрепят идеята за демокрация, основана в по-голяма степен на участието и приобщаването, като отдават по-голямо значение на зачитането на правата на малцинствата (20 % сред хората на възраст между 15 и 24 години в сравнение със само 11 % сред хората на възраст 55 и повече години) и на способността на гражданите да участват в обществения дебат (24 % в сравнение с 21 %).

Експресно проучване на Евробарометър
Предизвикателства и приоритети на ЕС

Същата привързаност към институционален интегритет се наблюдава и сред гражданите, които са по-критични към настоящото функциониране на ЕС: тези, които са недоволни от спазването на принципите на правовата държава в ЕС, е по-вероятно да се класират в борбата с корупцията (31 % в сравнение с 25 % сред тези, които са доволни).

2.2 Смесена удовлетвореност от принципите на правовата държава на национално равнище и на равнището на ЕС

Европейците са разделени по отношение на зачитането на принципите на правовата държава, особено на равнището на ЕС

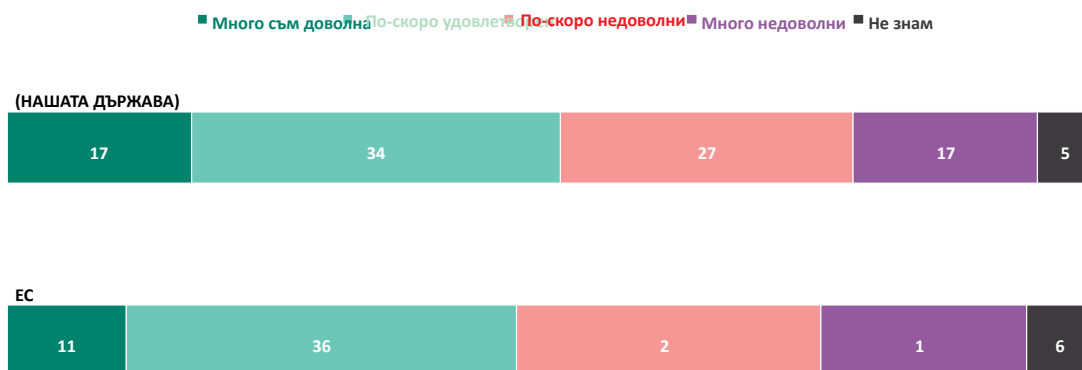
Малко мнозинство от европейците са доволни от зачитането на принципите на правовата държава в собствената си страна (51 %, включително 17 %, които са много доволни, и 34 %, които са по-скоро доволни), в сравнение с 44 %, които са недоволни (27 %, които са по-скоро недоволни, и 17 %, които са много недоволни).

Становищата са разделени по-равномерно, когато става въпрос за равнището на ЕС: 47 % от европейците са доволни от зачитането на принципите на правовата държава в ЕС (11 % са много доволни, 36 % са по-скоро доволни), докато равен дял от 47 % са недоволни (28 % са по-скоро недоволни, 19 % са много недоволни), което предполага, че гражданите са малко по-критични към принципите на правовата държава на равнището на ЕС, отколкото в собствената си държава.

Люксембург (91 % са удовлетворени като цяло: 54 % са много удовлетворени, 37 % са по-скоро удовлетворени), Малта (88 %: 46 % са много удовлетворени, 42 % са по-скоро удовлетворени) и Кипър (67 %: 37 % са много удовлетворени, а 30 % са по-скоро удовлетворени) всички съобщават за високи равнища на доверие в своите национални принципи на правовата държава. Дания (71 % удовлетворени: 43 % са много доволни, 28 % са по-скоро доволни) и Естония (70 %: 32 % са много удовлетворени, 38 % са по-скоро удовлетворени) също показват особено положително възприятие. Тези пет държави се отличават с особено високия си дял на „много доволни“ граждани (съответно 54 %, 46 %, 37 %, 43 % и 32 %) — равнище, което не е достигнато никъде другаде в ЕС, където този дял не надвишава 21 % (Австрия, Литва).

В другия край на спектъра България (29 % са удовлетворени като цяло: 12 % са много удовлетворени, 17 % са по-скоро удовлетворени, а 66 % са недоволни), Хърватия (32 % са удовлетворени: 8 % са много удовлетворени, 24 % са по-скоро удовлетворени, а 63 % са недоволни) и Гърция (35 % са удовлетворени: 13 % са много доволни, 22 % са по-скоро доволни, а 62 % са недоволни) отчитат най-ниските нива на

Q4 Като цяло, колко сте доволни или недоволни от зачитането на върховенството на закона в

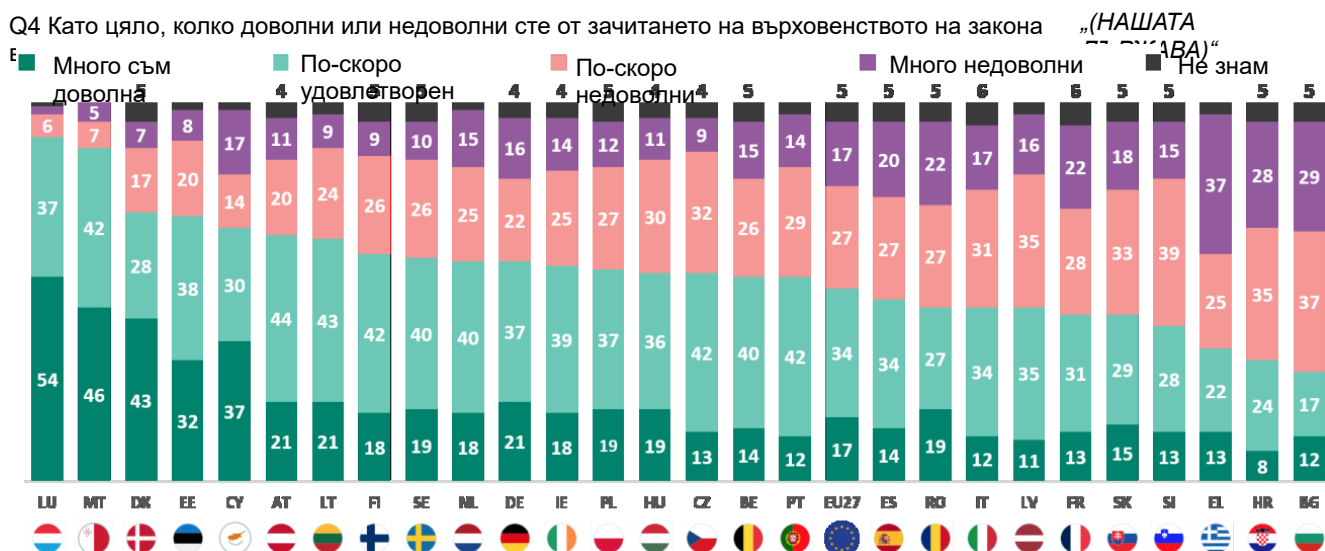
Зачитането на принципите на правовата държава дълбоко разделя държавите членки

Европейските граждани са силно разделени по отношение на начина, по който възприемат върховенството на закона в собствената си държава. По-малките държави членки се открояват с особено положителни мнения:

доверие във върховенството на закона в собствената си държава.

Експресно проучване на Евробарометър
Предизвикателства и приоритети на ЕС

Като цяло общата удовлетвореност варира от 1 % в Люксембург до 2 % в България, което показва колко различни са принципите на правовата държава в отделните държави членки.

Експресно проучване на Евробарометър
Предизвикателства и приоритети на ЕС

Удовлетвореността от върховенството на закона на национално равнище и на равнището на ЕС обикновено се сближава

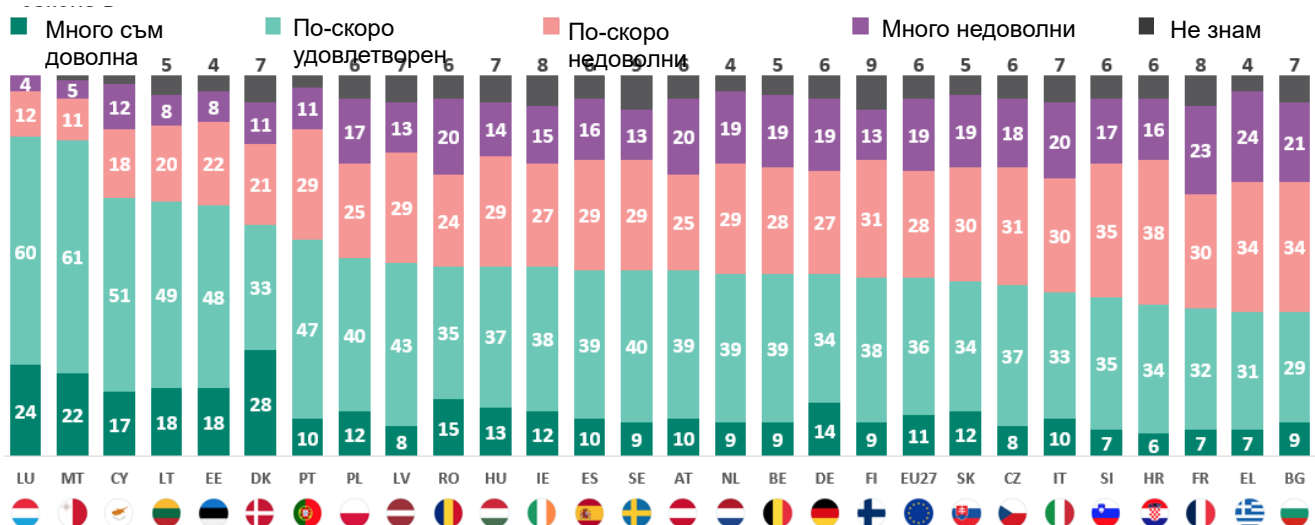
Удовлетвореността от зачитането на принципите на правовата държава на равнището на ЕС до голяма степен отразява националната картина, макар и със значителен ефект на сближаване. Люксембург (84 %) и Малта (83 %) продължават да бъдат най-удовлетворени, следвани от Кипър (68 %), Литва (67 %) и Естония (66 %), докато Хърватия (40 %), Франция (39 %), Гърция и България (38 %) отчитат най-ниски нива на удовлетвореност, като Гърция (24 %) и България (21 %) също отчитат най-висок дял на гражданите, които са „много недовлетворени“.

Сравняването на тези резултати със задоволството на национално равнище разкрива

държави ЕС се възприема като малко по-успокояваща отправна точка.

Q4 Като цяло, колко доволни или недоволни сте от зачитането на върховенството на

2. ЕС

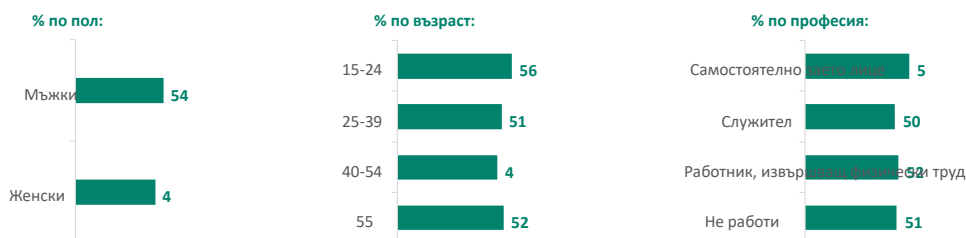
сближаващ се модел: държавите, които са най-удовлетворени от върховенството на закона в собствената си държава, обикновено са малко по-малко удовлетворени от него на равнището на ЕС (Люксембург: 91 % на национално равнище спрямо 84 % за ЕС; Малта: 88 % спрямо 83 %; Дания: 71 % спрямо 61 %), докато държавите, които са най-критични към собствените си национални принципи на правовата държава, изглеждат сравнително по-удовлетворени от ЕС (България: 29 % на национално равнище спрямо 38 % за ЕС; Хърватия: 32 % спрямо 40 %; Гърция: 35 % спрямо 38 %), което предполага, че в тези

Експресно проучване на Евробарометър
Предизвикателства и приоритети на ЕС

Контраст с наблюдавания модел по отношение на възприеманото значение на принципите на правовата държава в тяхната държава

Удовлетвореността от зачитането на принципите на правовата държава също варира в зависимост от социално-демографския профил. Мъжете (54%) съобщават за малко по-висока удовлетвореност от жените (спрямо 49%). Възрастта показва нелинеен, U-образен модел: удовлетвореността е най-висока сред лицата на възраст между 15 и 24 години (56 %), като постоянно намалява до най-ниската си точка сред лицата на възраст между 40 и 54 години (49 %), преди отново да се повиши сред лицата на възраст 55 и повече години (52 %). Това контрастира с наблюдавания модел по отношение на възприеманото значение на върховенството на закона (трето тримесечие), където по-възрастните респонденти са най-склонни да го възприемат като основен демократичен принцип. Самостоятелно заетите респонденти се открояват като най-удовлетворената професионална група (58 %), изпреварвайки служителите (50 %), работниците, полагащи физически труд (52 %), и тези, които не работят (51 %).

В 4 Като цяло, колко сте доволни или недоволни от зачитането на върховенството на закона в **ВАШАТА ДЪРЖАВА**? Напълно удовлетворени

2.3 Скептицизъм по отношение на действията на гражданите за оказване на влияние върху процеса на вземане на решения в ЕС

Европейците определят гражданските инициативи и колективните действия като най-ефективните начини за оказване на влияние върху ЕС извън гласуването

Участието в по-преки форми на гражданско участие, като например европейска гражданска инициатива, се счита за най-ефективното действие (46 % общо ефективно: 12 % много ефективни, 34 % доста ефективни), следвани от участие в политически движения, партии или съюзи (42 % общо ефективни: 11 % много ефективни, 31 % доста ефективни). Въпреки това близо половината от европейците считат, че тези две действия не са ефективни (съответно 42 % и 47 %).

Бойкотирането или закупуването на определени продукти по политически, етични или екологични причини и участието в демонстрация или друга форма на движение на местно равнище се считат за ефективни от подобен дял от респондентите (37 % общо ефективни и за двете), докато членството в сдружение или неправителствена организация се счита за най-малко ефективно действие (35 % общо ефективни: 9 % много ефективни, 26 % доста ефективни) и най-често считаната за неефективна (общо 53 % неефективни, включително 19 % „изобщо неефективни“).

Като цяло по-колективните форми на ангажираност, гражданските инициативи, политическите движения, партиите и профсъюзите се възприемат като по-ефективни от индивидуалните или основаните на потребителите действия, като бойкот или участие на сдружения.

Експресно проучване на Евробарометър Предизвикателства и приоритети на ЕС

B5 За всяко от следните действия посочете дали смятате, че то е ефективно или не за оказване на влияние върху вземането на политически решения на равнището на ЕС след изборите

Доверието в действията на гражданите варира значително в отделните държави членки

Що се отнася до резултатите на национално равнище, Малта, Люксембург и Кипър последователно се открояват като държавите членки, които са най-уверени в ефективността на действията на гражданите, във всичките пет изпитани форми на ангажираност, често с голям марж над средния за ЕС-27. Например 84 % от малтийските и 81 % от люксембургските респонденти считат, че членството в сдружение или НПО е ефективно, в сравнение със само 35 % на равнището на ЕС. Това отразява модела, наблюдаван по отношение на удовлетвореността от принципите на правовата държава, където същите три държави също се нареждат на най-високо място, което показва по-широк климат на институционално и гражданско доверие в тези държави членки. В другия край на спектъра Франция се нарежда на или близо до дъното за повечето тествани форми на ангажираност, включително политически движения, партии или съюзи (32 %, най-ниският дял в ЕС) и участие в демонстрации или движения на местно равнище (29 %, вторият най-нисък).

Младите хора са по-склонни да мислят, че участието в по-преки форми на гражданско участие, като например европейска гражданска инициатива, е ефективно за

оказване на влияние върху ЕС при вземането на политически решения.

Полът изглежда не влияе на възприятията: мъжете и жените са еднакво склонни да считат, че преките форми на гражданско участие, като например Европейската гражданска инициатива, оказват ефективно влияние върху вземането на решения в ЕС (по 46 % всяка).

Възрастта показва по-малко линеен модел: На възраст между 15 и 24 години е най-вероятно тази форма на участие да се счита за ефективна (53 %) в сравнение с 45 % сред лицата на възраст между 25 и 39 години, 43 % сред лицата на възраст между 40 и 54 години и 46 % сред лицата на възраст 55 и повече години, което означава, че най-младата възрастова група се откроява, докато другите три възрастови групи са относително близки една до друга.

Професията разкрива по-голяма празнина: самостоятелно заетите респонденти са най-склонни да възприемат участието на гражданите като ефективно (52 %), като изпреварват служителите и тези, които не работят (46 % всеки), докато работниците, полагащи физически труд, са най-малко убедени (40 %).

Експресно проучване на Евробарометър Предизвикателства и приоритети на ЕС

B5 За всяко от следните действия посочете дали смятате, че то е ефективно или не за оказване на влияние върху вземането на политически решения на равнището на ЕС след изборите

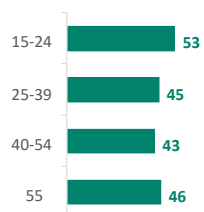
Участвайте в по-преки форми на гражданско участие, като например европейска гражданска инициатива

Total effective

% по пол:

% по възраст:

% по професия:

3. Енергийната криза

3.1 Възобновяемата енергия, водещата мярка за отдалечаване от изкопаемите горива

Развитието на енергията от възобновяеми източници се откроява като водеща мярка за отдалечаване от изкопаемите горива, спомената от повече от един на всеки двама европейци

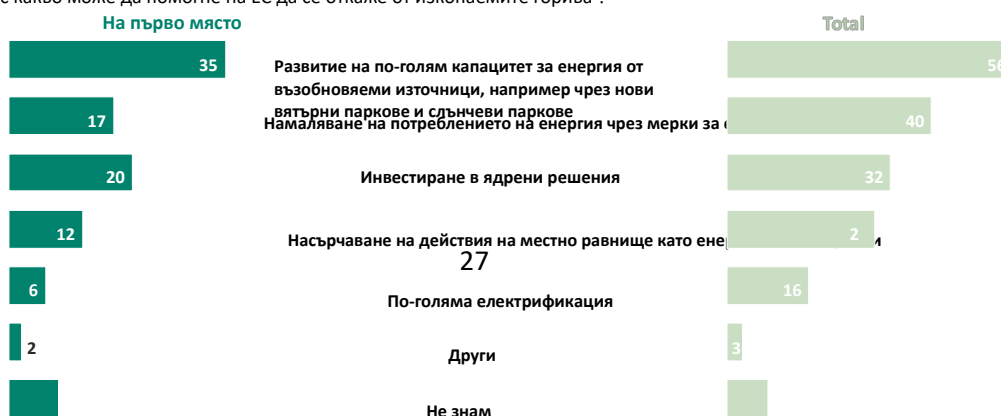
Това, което е на първо място, когато европейците се замислят какво може да помогне за прехода на ЕС от изкопаеми горива, е разработването на повече мощности за енергия от възобновяеми източници, например чрез нови вятърни паркове и слънчеви паркове (35 %). Това е и елементът, който е най-цитиран като цяло (56%), потвърждавайки възобновяемите енергийни източници като ясен водещ лост в съзнанието на хората.

Намаляването на потреблението на енергия чрез мерки за енергийна ефективност (общо 40 %) и инвестирането в ядрени решения (32 %) са следващите най-често посочвани варианти, като всеки от тях се разглежда от около една трета до двама на всеки пет европейци като част от отговора. Насърчаването на действия на местно равнище, като например енергийни общности (29 %), се споменава и от близо трима от всеки десет респонденти, което предполага реален апетит за по-децентрализирани, ориентирани към общностите подходи, наред с широкомащабни решения. За разлика от това, по-голямата електрификация се споменава много по-рядко (16 %), което предполага, че тя се разглежда като по-малко непосредствен или по-малко добре разбран лост за отдалечаване от изкопаемите горива.

Възобновяемите енергийни източници доминират най-вече в Южното и Източното Средиземноморие

Що се отнася до резултатите на национално равнище, движещите сили на прехода към изкопаеми горива отразяват собствения енергиен пейзаж на всяка страна. Подкрепата за ядрени решения като първа реакция е най-висока в Полша (30 % спрямо 20 % за ЕС-27), България и Швеция (по 25 %) и Словакия (24 %) — държави, които вече експлоатират или активно развиват ядрени мощности, докато тя е най-ниска в Кипър и Малта (10 %), както и в Унгария и Ирландия (11 %), нито една от които няма ядрена програма. Франция се откроява като изключение: въпреки дългогодишната си зависимост от ядрената енергия, 20 % от френските респонденти я цитират на първо място (същото като средното за ЕС-27) и вместо това водят ЕС по отношение на мерките за енергийна ефективност (22 %, заедно с Люксембург — 23 %), а не по отношение на възобновяемите енергийни източници, за които споменават по-малко от повечето други държави (30 %). За разлика от тях, капацитетът за енергия от възобновяеми източници доминира в Южна и Югоизточна Европа, като Хърватия, Малта, Кипър, Унгария и Испания го посочват на първо място с 44—46 %, което е доста над средното равнище за ЕС-27 от 35 %, което вероятно отразява по-силния възприеман соларен потенциал. Местните действия, основани на общността, също получават значителна подкрепа между първото и второто споменаване почти

B9 Според Вас какво може да помогне на ЕС да се откаже от изкопаемите горива ?

Експресно проучване на Евробарометър
Предизвикателства и приоритети на ЕС

навсякъде (от 12 % до 22 % на равнище ЕС-27), най-вече в Малта (13 % до 29 %) и Кипър (14 % до 28 %), което показва, че тези решения се разглеждат като ценно допълнение, а не като основен приоритет. И накрая, отговорите „не знам“ са по-чести в скандинавските и балтийските държави, Финландия и Швеция (12%), България, Чехия и Дания (всички 10%), в сравнение с Малта (1%), Люксембург (2%) или Испания и Ирландия (и двете 5%).

Равенството между половете и образованието оформят нагласите към ядрената енергия повече, отколкото към възобновяемите енергийни източници

Очевидна е и неравнопоставеността между половете по отношение на ядрената енергия, посочена от 35 % от мъжете като цяло в сравнение с 29 % от жените, докато мненията относно възобновяемите енергийни източници са до голяма степен сходни между половете.

Равнищата на образование оформят нагласите към ядрената енергия повече, отколкото към възобновяемите енергийни източници: подкрепата за ядрени решения се увеличава от 24 % сред хората с най-ниско равнище на образование до 36 % сред най-високообразованите, което представлява разлика от 12 пункта, докато възобновяемите енергийни източници варират съвсем слабо (52 % до 59 %); респондентите с по-ниски нива на образование също са значително по-склонни да отговорят с „не знам“ (11 % спрямо 5 % сред високообразованите).

3.2 Повишаване на цените на енергията: намаляване на потреблението, а не на структурните промени

Изправени пред нарастващите цени на енергията, европейците основно намаляват потреблението си, вместо да инвестират в структурни решения

31 % от европейците заявяват, че са намалили общото си потребление на електроенергия в отговор на повишаването на цените на енергията след началото на войната в Иран. Второто най-често срещано действие е по-внимателно наблюдение на тяхното потребление на енергия (27 %), следвано от намаляване на потреблението на енергия за отопление или охлаждане (26 %). Коригирането на потреблението на енергия с цел възползване от по-ниските цени или ненатоварените часове (20 %) и променящите се транспортни навици (19 %) също са сред най-широко докладваните действия, което показва, че европейците коригират поведението си в няколко области извън отоплението и електроенергията.

За разлика от това много по-рядко се посочват по-структурни и често по-скъпи или по-дългосрочни решения: инвестирането в енергийно ефективни уреди (16 %), сравняването или смяната на доставчик или договор за енергия (14 %), инсталирането на решения за енергия от възобновяеми източници, като например слънчеви панели (14 %), и подобряването на изолацията на дома (13 %) изостават значително от посочените по-горе корекции в поведението. Цифровите

инструменти за управление на потреблението на енергия (9 %) и присъединяването към енергийна общност (5 %) се споменават още по-рядко, което потвърждава, че ежедневните промени в поведението продължават да бъдат предпочитаният отговор на нарастващите цени преди всяко инвестиционно решение.

По-специално, докато 11 % от европейците заявяват, че не са направили никакви промени в навиците си за потребление на енергия, само 3 % заявяват, че не знаят, което предполага, че повечето европейци имат доста ясна представа дали и как са коригирали поведението си.

Гърция и Франция са намалили потреблението най-много, докато Малта и Люксембург инвестират най-много в структурни решения

Що се отнася до резултатите на национално равнище, Гърция и Франция се открояват с интензивността на поведенческите си реакции, като се нареждат сред водещите държави по няколко мерки наведнъж: Гърция води по отношение на намаляването на потреблението на електроенергия (43 % спрямо 31 % за ЕС-27), намаляването на потреблението на топлинна енергия или енергия за охлаждане (36 % спрямо 26 % за ЕС-27) и смяната на доставчика на енергия (20 % спрямо 14 % за ЕС-27), докато Франция също така се нарежда сред първите три държави по отношение на намаляването на потреблението на електроенергия (36 % спрямо 31 % за ЕС-27), намаляването на потреблението на топлинна енергия или енергия за охлаждане (34 % спрямо 26 % за ЕС-27) и промяната на транспортните навици (27 % спрямо 19 % за ЕС-27), което предполага, че тези две държави са

В10 Кои от следните действия, ако има такива, сте предприели в отговор на увеличението на цените на енергията след началото на войната в Иран (края на февруари 2026 г.), за да намалите по-активно потреблението си на енергия?

Експресно проучване на Евробарометър
Предизвикателства и приоритети на ЕС

положили най-широки общи усилия за намаляване на потреблението си на енергия.

по-малко конкурентен или по-малко достъпен енергиен пазар.

Малта оглавява списъка за интелигентни инструменти или приложения (27 %), изолация на дома (25 %), енергийно ефективни уреди (24 %) и присъединяване към енергийна общност (14 %), като Люксембург последователно се нарежда на второ или трето място по същите позиции (28 % за инсталиране на решения за възобновяеми енергийни източници, 22 % за интелигентни инструменти, 13 % за енергийни общности), модел, който вероятно е свързан с това, че те са по-малки, по-богати държави, в които инвестициите с по-високи разходи са по-достъпни.

В другия край на спектъра Финландия отчита най-висок дял на респондентите, които изобщо не са предприели действия (25 % спрямо 11 % за ЕС-27), съчетан с някои от най-ниските резултати в почти всички поведенчески лостове (13 % за намаляване на използването на отопление или охлаждане, 9 % за енергийно ефективни уреди, 2 % за енергийните общности), което вероятно отразява вече регулирани или сравнително ниски цени на енергията или вече енергийно ефективен жилищен фонд. Латвия, Литва и Словакия показват до голяма степен сходен профил, с висок дял на „никакви“ отговори (18—20 %). Словения и Хърватия се открояват по-специално по отношение на адаптирането на потреблението на енергия, за да се възползват от ненатоварените часове, цитирани съответно от 38 % и 31 % от респондентите, което е доста над средната стойност за ЕС-27 от 20 %, като посочват потенциално по-развити или привлекателни схеми за ценообразуване във връзка с времето на използване в тези две държави.

И накрая, Румъния и България съчетават силна ангажираност в наблюдението на потреблението (36 % и 24 %) и инвестиране в ефективни уреди или изолация (20—23 %) със значително ниска склонност към смяна на доставчика на енергия (5 % и в двете държави), което може да отразява

Възрастта е двигател на ангажираността за намаляване на потреблението на енергия

Социално-демографските разбивки разкриват ясен модел на поколенията в начина, по който европейците са реагирали на нарастващите цени на енергията: по-възрастните респонденти (над 55 години) са значително по-склонни да намалят потреблението си на електроенергия (38 % спрямо 23—24 % сред лицата на възраст под 40 години) и да следят по-отблизо потреблението си на енергия (32 % спрямо 22 %), докато по-младите респонденти се открояват с по-широкото използване на интелигентни инструменти или приложения (13 % сред лицата на възраст 15—24 години спрямо 7 % сред лицата на възраст над 55 години) и с присъединяването си към енергийна общност (7 % спрямо 2 %).

4. Възприемане на търговската политика и икономическия суверенитет

4.1 Сътрудничество в търговските преговори

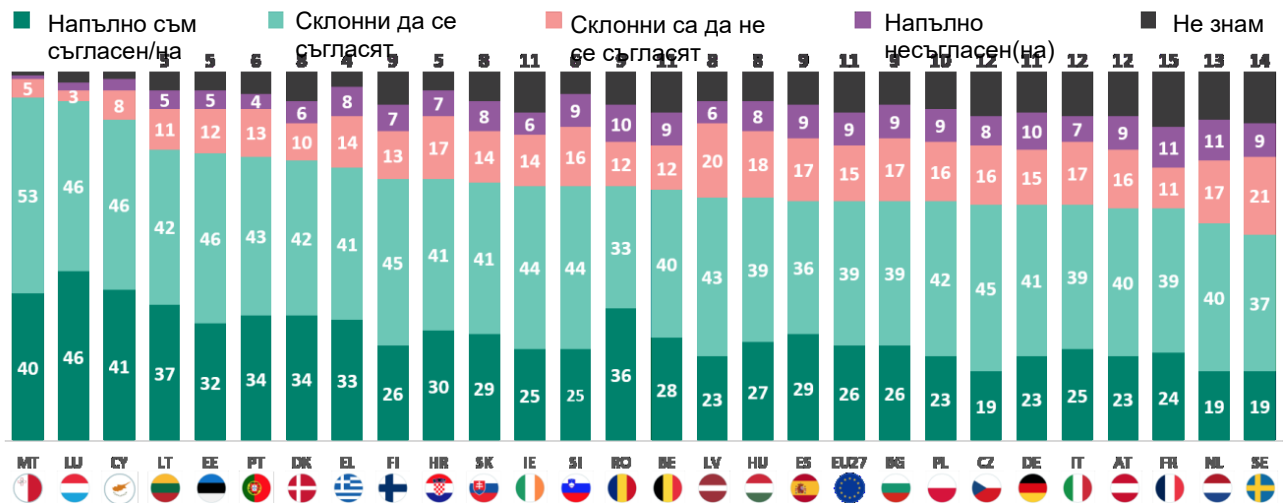
Две трети от европейците смятат, че ЕС трябва да диверсифицира търговията си и че държавите членки трябва да преговарят по-добре заедно

65 % от европейците са съгласни, че ЕС следва да

Много подобен модел се очертава около сътрудничеството на равнище ЕС в областта на търговските преговори: 62 % от европейците смятат, че държавите членки могат да постигнат по-добри резултати, като работят заедно на равнището на ЕС (23 % са напълно съгласни, 39 % са склонни да се съгласят). 27% не са съгласни (10% напълно, 17% са склонни да), и още

В6 До каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) със следните твърдения?

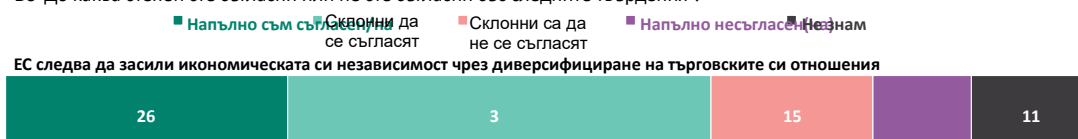
ЕС следва да засили икономическата си независимост чрез диверсифициране на търговските си отношения

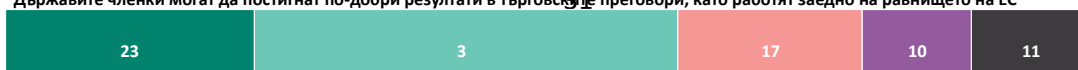
засили икономическата си независимост чрез диверсифициране на търговските си отношения, включително 26 %, които са напълно съгласни, и 39 %, които са склонни да се съгласят. Само 24 % не са съгласни (9 % са напълно несъгласни, 15 % са склонни да не са съгласни), докато 11 % не са в състояние да кажат дали това би било от полза или не.

веднъж, 11% нямат ясно мнение по твърдението. Степента на подкрепа е забележително последователна и в двете изявления: 65 % спрямо 62 %, разлика от само 3 пункта и делът на отговорите „не знам“ е идентичен (11 %), което показва съгласувано виждане сред европейците, че един по-автономен и по-координиран търговски подход на ЕС върви ръка за ръка, вместо да се разглежда като конкуриращи се

В6 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения ?

Държавите членки могат да постигнат по-добри резултати в търговските преговори, като работят заедно на равнището на ЕС

Експресно проучване на Евробарометър
Предизвикателства и приоритети на ЕС

варианти. Единственият забележим нюанс е, че делът на респондентите, които са „напълно съгласни“, е малко по-висок за диверсификацията на търговията (26 %), отколкото за сътрудничеството между държавите членки (23 %), което предполага, че икономическата независимост генерира малко по-силна и по-решителна подкрепа от институционалната координация, въпреки че и двете идеи имат много сходно общо равнище на съгласие.

4.2 Диверсификация на търговските отношения

Подкрепата с мнозинство във всички 27 държави членки за диверсификацията на търговията на ЕС е по-силна в малките отворени икономики и малко по-умерена в по-големите икономики

Мнозинството е съгласно с това твърдение във всяка държава членка, като то варира от 56 % в Швеция до 93 % в Малта. Подкрепата като цяло е по-висока в по-малките икономики: Малта (93 %), Люксембург (92 %) и Кипър (87 %) заемат челно място в класацията, следвани от Литва (79 %) и Естония (78 %). За разлика от тях Нидерландия (59 %) и Швеция (56 %) отчитат най-ниските равнища на споразумение, все още мнозинство, но значително по-близо до равномерно разделение. По-големите икономики са близо до или малко под средната стойност за ЕС-27 (65 %): Полша и Испания съвпадат точно с него (65%), докато Германия и Италия са 64%, а Франция - 63%. Това предполага, че макар идеята за диверсификация на търговията да се споделя широко в целия ЕС, тя резонира малко по-слабо, макар и все още много солидно, в по-големите, по-самостоятелни икономики, отколкото в по-малките и по-зависими от търговията икономики.

Подкрепата за сътрудничеството на равнище ЕС в търговските преговори е най-висока в най-малките държави членки и най-ниска във Франция

Мнозинството е съгласно с това твърдение във всяка държава членка, въпреки че равнището на подкрепа варира в по-голяма степен, отколкото при диверсификацията на търговията, като варира от 54 % във Франция до 92 % в Малта и Кипър. Малта и Кипър (92 % всяка) и Люксембург (90 %) са доста над останалата част от ЕС, следвани от Португалия (77 %) и Естония (76 %) — като цяло същата група по-малки икономики, които също водят до диверсификация на търговията. По-големите икономики отново се групират близо до или под средната стойност за ЕС-27 (62 %): Германия и Испания съвпадат точно

с него (62 %), Италия е малко под равнището (61 %), а Франция отчита най-ниското равнище на съгласие в целия ЕС (54 %) — единствената държава членка, в която подкрепата пада под 60 % с ясен марж. Полша (59 %) и Чехия (59 %) също се нареждат сред по-резервираните държави по това твърдение. Като цяло моделът отразява до голяма степен наблюдавания модел за диверсификация на търговията, като по-малките, по-зависими от търговията икономики показват най-силен апетит за координация на равнището на ЕС, а по-големите държави членки, по-специално Франция, изразяват сравнително по-резервирана, макар и все още преобладаваща подкрепа.

Като се сравнят двете изявления, подкрепата за диверсификацията на търговията (средно 65 %) като цяло е малко по-висока, отколкото за сътрудничеството на равнище ЕС в областта на търговските преговори (62 %), но Франция показва далеч най-голямата разлика между двете (63 % спрямо 54 %, разлика от 9 пункта), което я прави единствената държава под 60 % по отношение на сътрудничеството. Дания и Полша показват подобен, по-мек модел, докато Кипър, Швеция и Латвия се движат в обратна посока, като се съгласяват малко повече със сътрудничеството на равнище ЕС, отколкото само с диверсификацията. В повечето други държави членки двете изявления получават почти еднакви нива на подкрепа, което предполага, че двете идеи обикновено се разглеждат като допълващи се, а не като конкуриращи се.

Възрастта и образованието са най-последователните социално-демографски фактори в подкрепа на по-обединена и диверсифицирана търговска политика на ЕС

Възрастта е променливата, която е най-ясно свързана с възгледите по тези две твърдения. Респондентите на възраст 55 и повече години подкрепят в по-голяма степен от по-младите възрастови групи както сътрудничеството на равнище ЕС в търговските преговори (68 % в сравнение с 57 % сред лицата на възраст 25—39 години), така и диверсификацията на търговията (71 % в сравнение с 59 % сред лицата на възраст

Експресно проучване на Евробарометър
Предизвикателства и приоритети на ЕС

25—39 години), което представлява разлика от 11 до 12 пункта между най-резервираните и най-подкрепящите възрастови групи. Равнището на образование играе също толкова ясна роля за сътрудничеството на равнището на ЕС, като нараства от 56 % сред лицата с ниско равнище на образование до 66 % сред лицата с високо равнище на образование, въпреки че този градиент е много по-слабо изразен за диверсификацията на търговията (65 % до 69 %, без ясен модел). Подкрепата за сътрудничеството на равнище ЕС е почти идентична между мъжете и жените (62 % всяка), докато мъжете са малко по-склонни от жените да подкрепят диверсификацията на търговията (67 % спрямо 64 %). Географските различия са скромни, но последователни, като жителите на селските райони са малко по-малко подкрепящи от жителите на градовете, особено по отношение на диверсификацията на търговията (60 % спрямо 66 %).

5. Възприятия за най-големите предизвикателства пред ЕС

5.1 Възприятия на европейците за основните предизвикателства пред ЕС

Разходите за живот продължават да бъдат основна грижа на европейците, докато геополитическите въпроси продължават да доминират в обществения дневен ред

Разходите за живот продължават да бъдат най-често определяното от европейците предизвикателство като един от основните

един-единствен въпрос. Социалните неравенства (18 %), дезинформацията и манипулирането на информация (14 %) и въздействието на цифровите технологии върху обществото (8 %) се споменават по-рядко, но те все още показват по-широк набор от обществени и информационни опасения. Това относително балансирано разпределение извън водещите проблеми илюстрира сложността на политическата среда, пред която понастоящем е изправен

Кое от следните според Вас са настоящите основни предизвикателства, пред които е изправен ЕС ? (Възможни са няколко отговора, максимум 3)

проблеми, пред които понастоящем е изправен Европейският съюз (39 %). Въпреки че икономическите опасения са силни, сега те са тясно свързани с геополитически въпроси и въпроси, свързани със сигурността. Около една трета от респондентите посочват войната в Украйна (33 %) и незаконната миграция (32 %).

Втората група опасения се събира между една пета и една четвърт от европейците. Изменението на климата и въпросите, свързани с околната среда (28 %), сигурността и отбраната (24 %), престъпността и тероризмът (23 %), недостатъчният икономически растеж (22 %) и конфликтите в Близкия изток (21 %) получават сравнително сходни равнища на подкрепа, което предполага, че европейците възприемат ЕС като изправен пред множество едновременно предизвикателства, а не като доминиран от

Европейският съюз.

Сравнението с предишното експресно проучване на Евробарометър, проведено през септември 2025 г., показва забележимо развитие на опасенията на обществеността. Разходите за живот станаха по-големи (+10 пункта), докато опасенията, свързани с войната в Украйна, намалеха значително (14 пункта). Незаконната миграция също леко намалява (-6 пункта), въпреки че остава сред трите най-често посочвани предизвикателства. Възприемането на проблемите в Близкия изток (+3 пункта), социалните неравенства (+1 пункт) и въздействието на цифровите технологии (+1 пункт) придобиха малко по-голяма видимост.

Експресно проучване на Евробарометър
Предизвикателства и приоритети на ЕС

В повечето държави издръжката на живота продължава да бъде основен въпрос, но тя се конкурира с други приоритети в зависимост от икономическото положение, географското положение и излагането на сигурност или миграционен натиск във всяка държава.

Разходите за живот са особено високи в Ирландия (70 %), което е много над средното равнище за ЕС, както и в Гърция (57 %) и Хърватия (52 %). Това се посочва и от относително високия дял на респондентите в Кипър (46 %), Малта (45 %) и Румъния (44 %). В тези държави икономическият натиск изглежда доминира във възприятието на гражданите за предизвикателствата, пред които понастоящем е изправен Европейският съюз.

От друга страна, разходите за живот се посочват много по-рядко в Литва (24 %), Чехия (25 %) и Полша (28 %). Това може да означава, че икономическите опасения са засенчени от други въпроси, особено войната в Украйна и, в по-широк план, опасенията, свързани със сигурността. Войната в Украйна се споменава най-често в Литва (54 %) и Латвия (48 %), следвани от Унгария (46 %), както и Финландия и Чехия (по 45 %). Това са държави, в които географската близост с Русия или Беларус или по-силните исторически и свързани със сигурността връзки с конфликта вероятно правят войната по-непосредствена грижа. В няколко от тези държави значимостта на войната в Украйна върви ръка за ръка с по-голяма загриженост за сигурността и отбраната: такъв е по-специално случаят в Литва (47 %), Финландия (38 %) и Полша (37 %). Поради това резултатите предполагат ясен компромис в йерархията на опасенията: в държавите членки, които са по-пряко изложени на геополитическите последици от войната, въпросите на сигурността обикновено имат предимство пред икономическите или екологичните проблеми.

В държавите членки, в които войната в Украйна е по-слабо изразена, други опасения обикновено се изместват по-високо в йерархията. Това е особено видимо в някои части на Южна Европа. В Гърция само 18 % определят войната в Украйна като едно от основните предизвикателства пред

ЕС, докато разходите за живот (57 %) и незаконната миграция (45 %) се посочват от много по-голям дял от респондентите. Испания показва подобен модел: загрижеността относно войната в Украйна остава под средното равнище за ЕС (26 %), докато незаконната миграция е най-често споменаваното предизвикателство (46 %), а изменението на климата също е на относително високо равнище (31 %). Тези примери показват, че националните приоритети не отразяват просто единна европейска програма, а по-скоро различни комбинации от икономически, геополитически, екологични и свързани с миграцията опасения.

Този контраст е видим и на мястото, дадено на изменението на климата и екологичните проблеми. Въпросът остава относително важен в държави като Дания, Франция, Люксембург и Италия (по 35 %), както и Испания (31 %) и Нидерландия и Швеция (по 30 %). Тя обаче се споменава много по-рядко в Латвия (11 %) и Литва (14 %), където войната в Украйна е сред основните проблеми, и в Румъния (16 %), където разходите за живот и дезинформацията изпъкват по-ясно. С други думи, опасенията, свързани с околната среда, остават част от европейския дневен ред, но те изглеждат по-малко централни в държавите, в които гражданите отдават по-голям приоритет на сигурността или на непосредствения икономически натиск.

Като цяло резултатите по държави показват, че европейците като цяло определят един и същ набор от предизвикателства, но не в един и същ ред. ЕС е изправен пред общ набор от предизвикателства, но възприятията на гражданите за тяхното относително значение продължават да бъдат силно филтрирани от националните обстоятелства.

Експресно проучване на Евробарометър Предизвикателства и приоритети на ЕС

Кое от следните според Вас са настоящите основни предизвикателства, пред които е изправен ЕС? [Множество възможни отговори, максимум 3]																													
	EC-27	BE	BG	CZ	DK	Германия	EE	Ирландия	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	Люксембург	HU	MT	NL	AT	Полша	PT	RO	SI	SK	FI	SE	
Разходите за живот	39	43	41	25	32	35	46	70	57	42	40	52	43	46	41	24	41	35	45	36	43	28	41	44	43	36	37	30	
Войната в Украйна	33	30	37	45	44	35	41	27	18	26	30	33	28	24	48	54	22	46	32	37	27	40	35	41	30	37	45	38	
Незаконна миграция	32	23	25	40	26	28	25	36	45	46	31	34	34	41	30	31	25	26	35	33	29	34	37	15	39	32	16	22	
Изменение на климата и въпроси, свързани с околната среда	28	27	18	21	35	25	21	31	22	31	35	23	35	22	11	14	35	31	22	30	29	20	29	16	25	19	25	30	
Въпроси, свързани със сигурността и отбраната	24	23	18	22	31	24	33	15	20	19	23	26	21	31	31	47	32	19	28	26	18	37	24	27	21	23	38	30	
Престъпност и тероризъм	23	21	23	22	20	25	18	23	21	25	26	23	22	20	11	10	23	24	18	22	24	21	18	13	18	18	24	40	
Недостатъчен икономически растеж	22	25	25	20	11	24	26	10	32	17	20	26	29	21	26	16	17	26	25	11	23	13	22	26	24	28	23	16	
Соп fl icts в Близкия изток	21	23	25	20	29	19	14	22	21	24	22	18	24	21	16	22	17	16	15	28	15	19	26	18	23	16	17	20	
Социални неравенства	18	22	23	13	15	21	24	9	18	17	18	16	18	17	20	17	21	20	17	15	24	14	18	16	14	24	19	17	
Дезинформация и манипулиране на информация	14	10	21	19	10	11	19	13	14	18	12	17	10	14	22	19	17	8	12	11	11	22	11	26	19	17	12	13	
Въздействие на цифровите технологии върху обществото	8	9	7	8	11	8	11	9	4	7	9	12	9	13	6	7	17	7	17	10	9	9	8	9	14	13	7	8	

Социално-демографските различия остават относително ограничени, въпреки че възрастта постоянно формира възприятията за основните предизвикателства пред ЕС

В сравнение с разликите, наблюдавани между държавите членки, социално-демографските различия остават относително скромни. В повечето групи европейците като цяло определят една и съща йерархия на предизвикателствата, като разходите за живот, войната в Украйна и незаконната миграция се появяват последователно сред най-често споменаваните въпроси. Това предполага, че основните предизвикателства, пред които е изправен Европейският съюз, са широко разпространени сред населението, независимо от пола, образованието или мястото на пребиваване.

Възрастта обаче се очертава като социално-демографска характеристика, която най-последователно разграничава възприятията. По-възрастните респонденти са склонни да поставят по-голям акцент върху геополитическите въпроси и въпросите, свързани със сигурността. Хората на

възраст 55 и повече години са значително по-склонни от по-младите европейци да определят войната в Украйна като едно от основните предизвикателства пред ЕС (42 % в сравнение с 25 % сред респондентите на възраст 15—24 години и 25—39 години). Те също така са по-склонни да споменават незаконната миграция (38 % спрямо 22 % сред хората на възраст между 15 и 24 години), сигурността и отбраната (28 % спрямо 20 %) и конфликтите в Близкия изток (24 % спрямо 18 %).

Младите европейци поставят по-голям акцент върху обществените предизвикателства. Респондентите на възраст 15—24 години е по-вероятно да споменат социалните неравенства (24 % в сравнение с 16 % сред хората на възраст 55 и повече години) и въздействието на цифровите технологии върху обществото (11 % спрямо 6 % сред най-възрастните респонденти). Изменението на климата също така остава малко по-видимо сред по-възрастните хора в трудоспособна възраст и възрастните хора (32 % сред хората на възраст 55 и повече години в сравнение с 24 % сред респондентите на възраст 25—39 години), което предполага, че опасенията,

Експресно проучване на Евробарометър Предизвикателства и приоритети на ЕС

свързани с околната среда, сега се простират далеч отвъд по-младите поколения.

Разходите за живот се открояват със забележителната последователност на загрижеността, която поражда сред населението. Около четирима от всеки десет респонденти го споменават независимо от пол, професия, състав на домакинството или честота на използване на социалните медии, като разликите между възрастовите групи са ограничени (вариращи от 36 % сред лицата на възраст 55 и повече години до 43 % сред респондентите на възраст 40—54 години). Този широк консенсус засилва позицията му на доминиращо предизвикателство, пред което понастоящем е изправен Европейският съюз.

По-специално респондентите, които вярват, че ЕС ще укрепи сигурността и отбраната, е вероятно да определят войната в Украйна, изменението на климата и сигурността и отбраната като предизвикателства. Обратно, тези, които не се доверяват на ЕС, поставят по-голям акцент върху разходите за живот и незаконната миграция. Това предполага, че доверието в ролята на ЕС в областта на сигурността и отбраната е свързано с различни възприятия за предизвикателствата, пред които е изправен Европейският съюз.

5.2 Приоритети, които европейците очакват от ЕС

Незаконната миграция и сигурността и отбраната заемат челно място сред приоритетите, които европейците очакват ЕС да разгледа, в плътно групирана класация

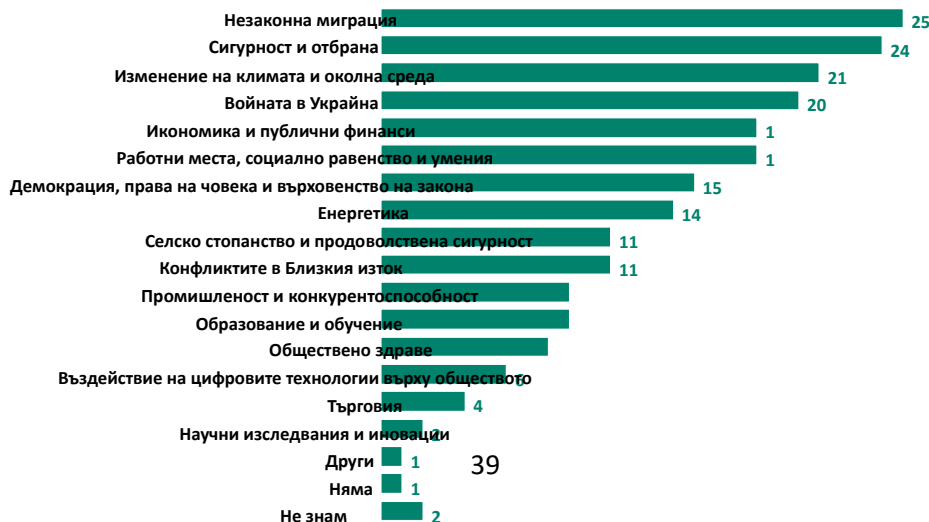
На въпроса кои области ЕС следва да разгледа като приоритет, европейците отдават най-голям приоритет на незаконната миграция (25 %) и сигурността и отбраната (24 %). Изменението на климата и околната среда (21 %) и войната в Украйна (20 %) следват отблизо, като потвърждават, че водещите приоритети, очаквани от ЕС, съчетават вътрешен натиск, опасения, свързани с външната сигурност, и дългосрочни екологични предизвикателства.

В сравнение с предишния въпрос за основните предизвикателства, пред които е изправен ЕС, класирането е по-тясно групирано. Нито един въпрос не доминира в списъка с приоритети. Това предполага, че европейците не очакват ЕС да се съсредоточи само върху една основна област, а по-скоро да действа едновременно на няколко основни политически фронта.

Втората група приоритети е свързана с икономически и социални въпроси. Икономиката, публичните финанси и работните места, социалното равенство и уменията се споменават от 18 % от респондентите, докато демокрацията, правата на човека и принципите на правовата държава следват по 15 %, а енергетиката — по 14 %. Тези резултати показват, че икономическите и социалните опасения продължават да бъдат важни, въпреки че са по-

малко изразени, отколкото в предишния въпрос относно предизвикателствата. Други области се споменават с по-малък дял на европейците: 11 % посочват селското стопанство и продоволствената сигурност, както и конфликтите в Близкия изток, следвани от промишлеността и конкурентоспособността, както и образованието и обучението (9 %), общественото здраве (8 %), въздействието на цифровите технологии върху обществото (6 %), търговията (4 %) и научните изследвания и иновациите (2 %). Като цяло резултатите сочат широка, но приоритетна програма, в която непосредствените геополитически и миграционни въпроси изпреварват малко икономическите, институционалните и секторните приоритети.

B2 Кои от следните области смятате, че ЕС следва да разгледа като приоритет?

Експресно проучване на Евробарометър
Предизвикателства и приоритети на ЕС

Националните приоритети като цяло отразяват основните предизвикателства, установени във всяка държава, но с някои разлики в акцента

Незаконната миграция е най-често посочваният приоритет на ЕС в Испания (3 %), Кипър (34%) и Гърция (33%), а също така достига високи нива в Словения и Ирландия (по 32%), Нидерландия (31%) и Португалия (30%). Това отразява силната значимост на миграцията в няколко южни държави членки, където въпросът вече беше определен като едно от основните предизвикателства, пред които е изправен ЕС.

Сигурността и отбраната, заедно с войната в Украйна, са особено важни в държавите, разположени на източния и северния фланг на Съюза. Сигурността и отбраната се посочват най-често в Литва (40 %), Финландия (38 %) и Полша (37 %), следвани от Дания и Естония (по 33 %) и Швеция (32 %). Войната в Украйна е особено важна и в Литва (40 %), както и в Дания, Латвия и Финландия (по 31 %) и Естония и Швеция (по 28 %). Както и в предишния въпрос, този модел предполага, че географската близост с Русия или Беларус и по-голямото излагане на геополитическите последици от войната правят въпросите, свързани със сигурността, по-непосредствени.

Връзката с предходния въпрос е по-малко пряка от икономическа гледна точка, тъй като списъкът с приоритети на ЕС не включва разходите за живот като такива.

Вместо това икономическите очаквания се изразяват чрез области като икономика и публични финанси или работни места, социално равенство и умения. Гърция се откроява в това отношение, като икономиката и публичните финанси се споменават от 32 % от респондентите, докато този приоритет достига относително високи равнища и в Кипър (29 %). Работните места, социалното равенство и уменията се посочват по-често в Словакия (26 %), Латвия (25 %), България (24 %) и Италия (23 %). Това предполага, че в държавите, в които икономическите проблеми са особено видими, очакванията към ЕС не са съсредоточени в една

точка, а са разпръснати в няколко области на икономическата и социалната политика.

Изменението на климата и околната среда следват друг модел. Той се посочва най-често във Франция (27 %), Италия (26 %) и Дания (25 %), а също така достига относително високи равнища в Малта и Швеция (по 24 %), както и в Ирландия и Португалия (по 23 %). Тези резултати до голяма степен отразяват предишния въпрос: изменението на климата и околната среда се споменават много по-рядко в Латвия (7 %), Литва и Румъния (по 10 %) и Словакия (11 %). Що се отнася до възприемането на основните предизвикателства пред ЕС, приоритетите в областта на околната среда изглеждат по-малко централни в държавите, в които опасенията, свързани със сигурността, войната в Украйна или по-непосредственият икономически натиск заемат повече място. Като цяло резултатите по държави показват силна приемственост между предизвикателствата, които европейците идентифицират, и областите, в които искат ЕС да предприеме действия.

Възрастта структурира очакванията към действията на ЕС по-ясно от други социално-демографски променливи.

По-възрастните респонденти е по-вероятно да дадат приоритет на въпросите, свързани със сигурността. Сред лицата на възраст 55 и повече години незаконната миграция се посочва от 31 %, сигурността и отбраната — от 29 %, а войната в Украйна — от 27 %. За разлика от тях, сред респондентите на възраст 15—24 години тези стойности са по-ниски — съответно 16 %, 18 % и 13 %. Това отразява предишния въпрос, при който по-възрастните респонденти също бяха по-склонни да определят войната в Украйна, незаконната миграция и сигурността и отбраната като основни предизвикателства, пред които е изправен ЕС. За разлика от тях, по-младите европейци отдават относително по-голяма тежест на социалните и институционалните приоритети. Респондентите на възраст 15—24 години са по-склонни от тези на възраст 55 и повече години да споменат работните места, социалното равенство и уменията (23 % спрямо

Експресно проучване на Евробарометър
Предизвикателства и приоритети на ЕС

14 %), икономиката и публичните финанси (21 % спрямо 16 %), образованието и обучението (15 % спрямо 6 %) и демокрацията, правата на човека и принципите на правовата държава (19 % спрямо 15 %).

Изменението на климата и околната среда не следват прост модел на поколенията. Той се споменава от 21 % от лицата на възраст 15—24 години, спада до 15 % сред респондентите на възраст 25—39 години и се увеличава до 25 % сред лицата на възраст 55 и повече години. Това потвърждава, че опасенията във връзка с околната среда не се ограничават до по-младите поколения и че те остават част от приоритетната програма на ЕС за различните възрастови групи, макар и с различна интензивност.

Разликите в нагласите са по-видими. Респондентите, които вярват, че ЕС ще укрепи сигурността и отбраната, са по-склонни от тези, които не вярват, че ЕС ще даде приоритет на сигурността и отбраната (26 % спрямо 22 %), войната в Украйна (23 % спрямо 16 %) и изменението на климата и околната среда (23 % спрямо 17 %). Обратно, тези, които не вярват, че ЕС ще укрепи сигурността и отбраната, е много по-вероятно да дадат приоритет на незаконната миграция (33 % спрямо 20 %). Тези резултати показват, че по-широките нагласи към ЕС са свързани с различни очаквания за това, на което Европейският съюз следва да даде приоритет, дори когато общата йерархия на опасенията остава относително стабилна.

6. Сигурност и отбрана на ЕС

6.1 Усещане за заплаха за националната сигурност и подкрепа за автономността на ЕС в областта на отбраната

Европейците се чувстват по-малко пряко застрашени, отколкото в началото на 2026 г., но все още силно подкрепят по-автономна европейска отбрана

Като се има предвид настоящият международен контекст, малка част от европейците са съгласни, че сигурността на тяхната страна е застрашена (52 %), включително 19 %, които са напълно съгласни, и 33 %, които са склонни да се съгласят. Това чувство на несигурност обаче е намаляло рязко в сравнение с януари 2026 г., като е намаляло с 16 процентни пункта.

Този спад не води до по-слаба подкрепа за отбранителния капацитет на равнище ЕС. Напротив, повече от две трети от европейците са съгласни, че ЕС следва да укрепи капацитета си

Контрастът между двата резултата е важен. Въпреки че понастоящем по-малко европейци смятат, че собствената им държава е пряко застрашена, голямо мнозинство все още подкрепя укрепването на автономния отбранителен капацитет на ЕС. Това отразява приоритетите, определени в предишния раздел, където сигурността и отбраната се нареждат сред най-важните области, които европейците очакват ЕС да разгледа.

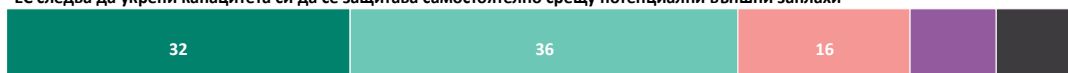
Усещането за заплаха остава неравномерно в отделните държави членки, докато подкрепата за автономната отбрана на ЕС е широко споделена

Резултатите на национално равнище показват, че възприемането на заплахите за националната сигурност варира значително в рамките на ЕС. Най-високите равнища на съгласие, че сигурността на дадена държава е застрашена, се наблюдават в Кипър (74 %), следван от Малта (66 %), Литва (65 %), Люксембург (64 %), Естония (62 %) и De nmark (61 %). Относително високи

B7 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения ?

■ Напълно съм съгласен да се съгласяя ■ Склонни са да не се съгласят ■ Напълно несъгласен ■ Не знам

ЕС следва да укрепи капацитета си да се защитава самостоятелно срещу потенциални външни заплахи

Сигурността на (нашата страна) е застрашена

да се защитава самостоятелно срещу потенциални външни заплахи (6 %), включително 32 %, които са напълно съгласни. Това предполага, че подкрепата за по-силна европейска отбрана е не само реакция на непосредственото усещане за национална несигурност, но и отразява по-широкото очакване, че ЕС следва да може да се защитава в по-несигурна международна среда.

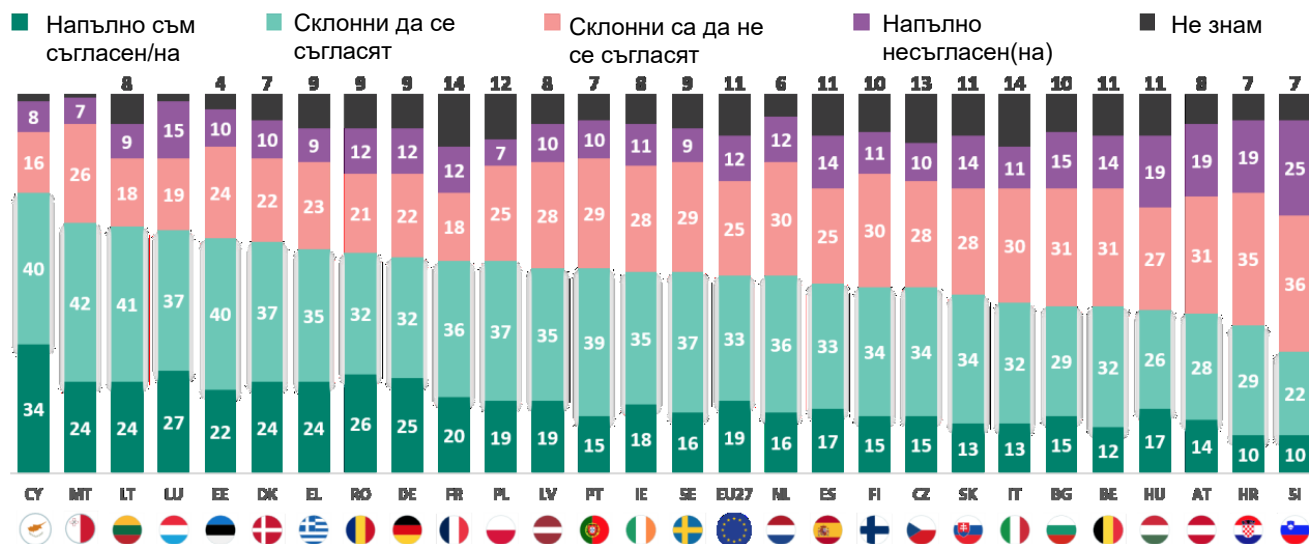
равнища са отчетени и в Гърция (59 %), Румъния (58 %), Германия (57 %), както и във Франция и Полша (по 56 %). За разлика от тях усещането за заплаха е значително по-ниско в Словения (32 %), Хърватия (39 %), Австрия (42 %), Унгария (43 %), Белгия и България (по 44 %), Италия (45 %) и Словакия (47 %). В тези държави по-малко от половината от респондентите са съгласни, че сигурността на тяхната държава е застрашена.

Експресно проучване на Евробарометър Предизвикателства и приоритети на ЕС

Спадът в усещането за заплаха в сравнение с януари 2026 г. е видим в повечето държави членки. В няколко държави спадът е особено ясно изразен, по-специално в Нидерландия (-25 пункта), Франция (-24 пункта), Белгия (-21 пункта), Италия (-19 пункта), както и Германия и Швеция (и двете -18 пункта). Това предполага, че резкият спад, наблюдаван на равнището на ЕС, не се дължи на малък брой държави, а отразява по-широкото облекчаване на усещането за несигурност в целия Европейски съюз. Спадът обаче не е еднакъв: усещането за заплаха остава почти стабилно в Кипър (-1 пункт) и дори се увеличава в Люксембург (9 пункта) и Малта (6 пункта), което потвърждава, че националният контекст продължава да формира възприятията за сигурността.

Подкрепата за ЕС за укрепване на неговия автономен отбранителен капацитет е много по-хомогенна. Мнозинството е съгласно с това твърдение във всяка държава членка, като то варира от 62 % в Италия до 92 % в Малта. Най-високите равнища се наблюдават в Малта (92 %), Люксембург (91 %) и Кипър (88 %), следвани от Дания (80 %), Естония (79 %), Португалия (78 %) и Литва (77 %). Дори в държавите, в които подкрепата е най-ниска, тя остава ясно основана на мнозинството, като Италия (62 %), Полша (65 %), Австрия и Словения (по 66 %) и България и Швеция (по 67 %). Това показва, че макар европейците да се различават по това колко пряко застрашени се чувстват, подкрепата за укрепване на отбранителния капацитет на ЕС е споделена позиция в целия Европейски съюз.

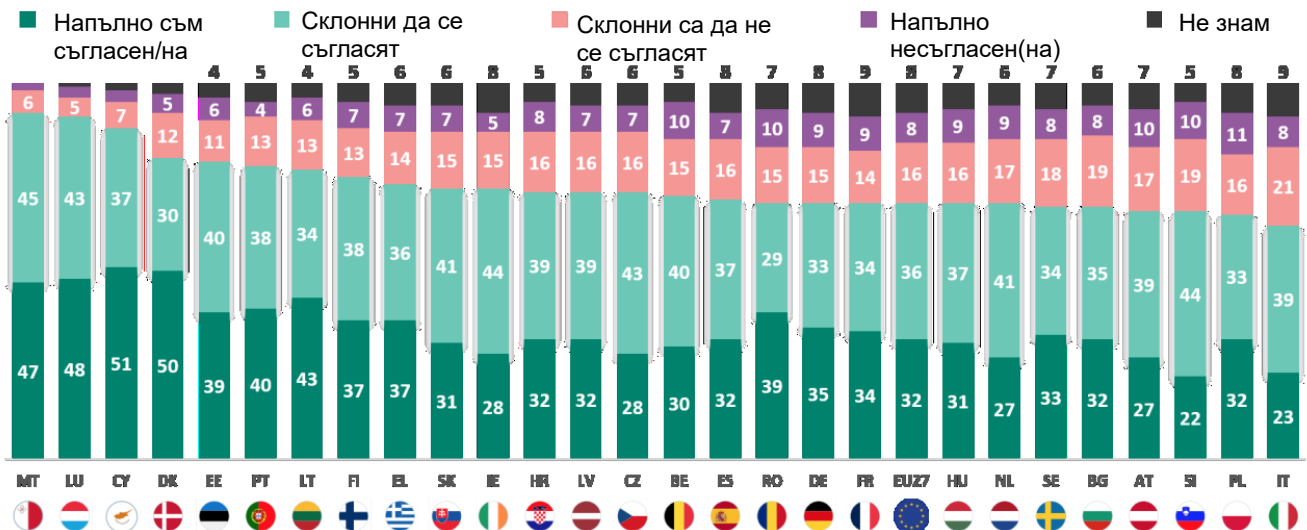
В7 Като се има предвид настоящият международен контекст, до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) със следните твърдения?

Експресно проучване на Евробарометър Предизвикателства и приоритети на ЕС

B7 Като се има предвид настоящият международен контекст, до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) със следните твърдения?

ЕС следва да укрепи капацитета си да се защитава самостоятелно срещу потенциални външни заплахи

Социално-демографските различия са ограничени по отношение на възприеманата заплаха, но са по-видими по отношение на подкрепата за автономната отбрана на ЕС. Социално-демографските различия във възприятието, че дадена държава е застрашена, остават относително ограничени. За разлика от предишните въпроси относно основните предизвикателства и приоритети на ЕС, възрастта не структурира в голяма степен отговорите. Съгласието, че националната сигурност е застрашена, е 54 % сред лицата на възраст 15—24 години и 25—39 години, 50 % сред лицата на възраст 40—54 години и 53 % сред лицата на възраст 55 и повече години. Това предполага, че когато гражданите се питат директно за сигурността на собствената им страна, чувството за заплаха се споделя сравнително широко от поколенията. Различията между половете също са скромни, въпреки че жените (54 %) са малко по-склонни от мъжете (51 %) да се съгласят, че сигурността на тяхната страна е застрашена.

Подкрепата за укрепване на автономния отбранителен капацитет на ЕС показва по-различни социално-демографски модели. Тя е по-висока сред респондентите на възраст 55 и повече години (74 %), отколкото сред тези на възраст 15—24 години (63 %), 25—39 години (62

% и 40—54 години (65 %). Това отчасти отразява предишните констатации, които показват, че по-възрастните респонденти са склонни да отдават по-голяма тежест на геополитическите въпроси и въпросите, свързани със сигурността.

Най-силните разлики са в нагласите. Респондентите, които имат доверие в ЕС за укрепване на сигурността и отбраната, са много по-склонни да подкрепят автономен отбранителен капацитет на ЕС, отколкото тези, които нямат доверие в ЕС в тази област (75 % спрямо 59 %). Подобна разлика се наблюдава между лицата, които са удовлетворени и недоволни от зачитането на принципите на правовата държава в ЕС (77 % спрямо 61 %). Тези резултати показват, че подкрепата за автономната отбрана на ЕС е тясно свързана с по-широкото доверие в способността на ЕС да действа ефективно. Въпреки това, дори сред по-скептичните групи, подкрепата продължава да се основава на мнозинството, което потвърждава, че укрепването на отбранителния капацитет на ЕС е широко споделяно очакване сред европейското население.

6.2 Доверие в ЕС за укрепване на сигурността и отбраната

Мнозинството от европейците вярват, че ЕС ще укрепи сигурността и отбраната, въпреки че доверието е по-умерено от подкрепата за автономна отбрана на ЕС

Една голяма част от европейците имат доверие в Европейския съюз за укрепване на сигурността и отбраната в Европа и за защита на неговите граждани (56%), включително 12 %, които напълно му се доверяват, и 44 %, които са склонни да му се доверяват. В сравнение с януари 2026 г. доверието в ЕС за укрепване на сигурността и отбраната се е увеличило с четири процентни пункта, докато делът на хората, които изобщо не му вярват, е намалял. Поради това резултатите показват скромно, но ясно подобрение на доверието в способността на ЕС да действа в областта на сигурността и отбраната.

Този резултат следва да се чете заедно с предходния въпрос. Въпреки че повече от две трети от европейците са съгласни, че ЕС следва да укрепи капацитета си да се защитава самостоятелно срещу потенциални външни заплахи, по-малко мнозинство се доверява на ЕС да укрепи сигурността и отбраната на практика. Този пропуск предполага, че подкрепата за принципа на по-силна европейска отбрана е по-широка от доверието в способността на ЕС да я осъществи. Въпреки това фактът, че доверието се поддържа от мнозинството и се е увеличило от

януари 2026 г. насам, потвърждава, че много граждани считат ЕС за значим участник в областта на сигурността и отбраната.

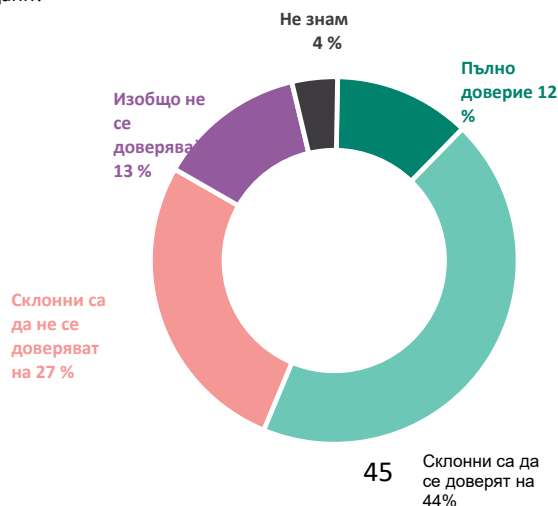
Доверието в ЕС в областта на сигурността и отбраната е най-високо в Малта и Люксембург и по-ниско в няколко от най-големите държави членки

Доверието в ЕС за укрепване на сигурността и отбраната се различава значително в отделните държави членки. Тя достига най-високите си равнища в Малта (91 %) и Люксембург (88 %), следвани от Кипър (76 %), Португалия, Дания и Литва (всички 75 %) и Естония (72 %). В тези държави доверието в способността на ЕС да защитава гражданите е значително над средното за ЕС.

В другия край на скалата доверието е най-ниско в Гърция и Чехия (и двете по 47%). Той е относително нисък и в Германия и Италия (по 50 %), Словакия и България (по 52 %), както и във Франция и Австрия (по 53 %). Това потвърждава, че макар в почти всички държави членки да има мнозинство или почти мнозинство, доверието в ролята на ЕС в областта на сигурността и отбраната е по-ограничено в няколко големи държави членки, по-специално Германия, Италия и Франция.

Моделът на държавата само частично се припокрива с усещането за национална заплаха, описано в предходния раздел. В Италия и Естония високите равнища на доверие в ЕС вървят ръка за ръка със силното възприемане на рисковете за сигурността, което предполага, че

B8 До каква степен вярвате, че Европейският съюз ще укрепи сигурността и отбраната в Европа и ще защити по-добре своите граждани?

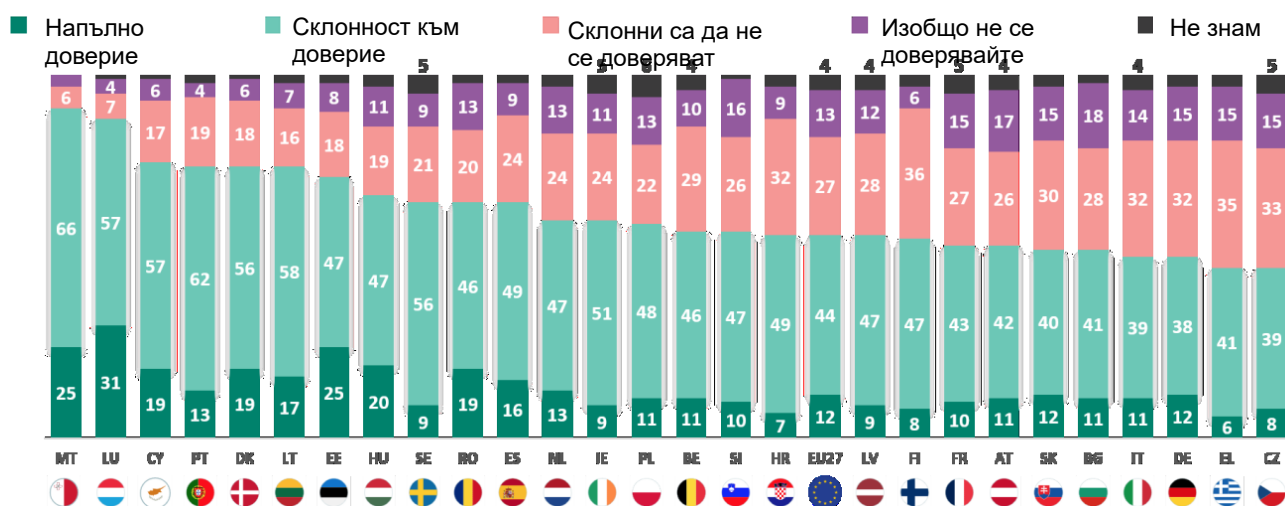

Експресно проучване на Евробарометър Предизвикателства и приоритети на ЕС

държавите, които са изложени в по-голяма степен на геополитическите последици от войната в Украйна, могат също така да вдъхнат по-голямо доверие в отбранителните действия на равнището на ЕС. Това обаче не е систематично. Някои държави с относително висока възприемана заплаха, като Франция или Германия, показват по-умерени нива на доверие в ЕС в тази област. Това показва, че доверието в ролята на ЕС в областта на сигурността и отбраната се формира не само от излагането на външни заплахи, но и от по-широкото национално отношение към способността на ЕС да действа ефективно.

В сравнение с януари 2026 г. доверието се е увеличило в повечето държави членки, макар и в различна степен. Най-силно повишение се наблюдава в Малта (24 пункта), Франция (13 пункта), Люксембург (12 пункта), Австрия (10 пункта) и Словения (9 пункта). Доверието се е увеличило значително и в България и Унгария (по 8 пункта), Дания и Гърция (по 7 пункта) и Белгия (по 6 пункта). Общото увеличение на доверието е широко разпространено, но неравномерно в целия Европейски съюз.

В8 До каква степен вярвате, че Европейският съюз ще укрепи сигурността и отбраната в Европа и ще защити по-добре своите граждани?

Експресно проучване на Евробарометър
Предизвикателства и приоритети на ЕС

Доверието в ЕС в областта на сигурността и отбраната е по-силно сред по-младите респонденти и сред тези с по-голямо доверие в ЕС

Възрастта е едно от най-ясните разделения. Доверието в ЕС за укрепване на сигурността и отбраната е най-високо сред респондентите на възраст 15—24 години (65 %) и остава над средното за ЕС (56 %) сред респондентите на възраст 25—39 години (59 %). Тя е по-ниска сред респондентите на възраст 40—54 години (53 %) и тези на възраст 55 и повече години (55 %).

Този възрастов модел е забележителен, тъй като по-възрастните респонденти обикновено са по-склонни да определят въпросите, свързани със сигурността, като предизвикателства или приоритети за ЕС. По-младите респонденти изглежда по-малко вероятно да се чувстват пряко засегнати от заплахите за сигурността, но е по-вероятно да се доверят на действията на ЕС в тази област. Това предполага разграничение между усещането за заплахата, което обикновено е по-силно сред по-възрастните респонденти, и доверието в действията на ЕС, което е по-силно сред по-младите европейци.

Различията между половете са ограничени, въпреки че мъжете (58 %) са малко по-склонни от жените (55 %) да имат доверие в ЕС в тази област. Доверието е по-високо и сред респондентите с висше образование (61 %), отколкото сред тези със средно образование или образование след завършено средно образование, но не висше (54 %) или по-ниска образователна степен (55 %).

Най-силните разлики са в нагласите. Респондентите, които са доволни от зачитането на принципите на правовата държава в ЕС (79 %), са много по-склонни да се доверят на ЕС за

укрепване на сигурността и отбраната, отколкото тези, които са недоволни (36 %). Това потвърждава, че доверието в ролята на ЕС в областта на сигурността и отбраната е тясно свързано с по-широкото доверие във функционирането на Европейския съюз.

Доверието в ЕС в областта на отбраната е значително по-силно сред лицата на възраст под 25 години (65 %)

B8 До каква степен вярвате, че Европейският съюз ще укрепи сигурността и отбраната в Европа и ще защити по-добре своите граждани?

Експресно проучване на Евробарометър
Предизвикателства и приоритети на ЕС

7. Технически спецификации

Между 19 и 24 юни 2026 г. Demoscory проведе настоящото експресно проучване на Евробарометър No 584 по искане на Европейската комисия, Генерална дирекция за комуникация (отдел „Обществено мнение и гражданска ангажираност“ на Генерална дирекция за комуникация). Това е проучване, координирано от Генерална дирекция за комуникация (отдел „Обществено мнение и гражданска ангажираност“ на Генерална дирекция за комуникация).

Това експресно проучване на Евробарометър обхваща населението като цяло на възраст 15 и повече години във всички 27 държави — членки на ЕС. Тази целева група съответства на широката общественост, както е определено в рамковия договор за експресно проучване на Евробарометър. Общо 25 904 интервюта бяха завършени чрез компютърно подпомогнато уеб интервю (CAWI).

Моделът на извадката следва стандартните спецификации на рамковия договор с 1000 интервюта в по-големи държави членки и 500 интервюта в по-малки държави членки (Люксембург, Кипър, Малта).

Брой интервюта по държави

ЕС	ЕС	25904	LV	Латвия	1010
BE	Белгия	1039	LT	Литва	1005
BG	България	1007	Люкс ембу рг	Люксембург	506
CZ	Чехия	1016	HU	Унгария	1030
DK	Дания	1015	MT	Малта	512
Герман ия	Германия	1008	NL	Нидерландия	1024
EE	Естония	1005	AT	Австрия	1017
Ирланд ия	Република Ирландия	1036	Пол ша	Полша	1024
EL	Гърция	1008	PT	Португалия	1005
ES	Испания	1005	RO	Румъния	1014
FR	Франция	1005	SI	Словения	1016
HR	Хърватия	1031	SK	Словакия	1003
IT	Италия	1009	FI	Финландия	1024
CY	Кипър	521	SE	Швеция	1009

Експресно проучване на Евробарометър
Предизвикателства и приоритети на ЕС

Марж на грешката

Резултатите от изследването подлежат на допустими отклонения при вземане на проби. „Маржът на грешката“ определя количествено несигурността относно (или доверието в) резултата от проучването. Като общо правило, колкото повече интервюта са проведени (размер на извадката), толкова по-малка е допустимата грешка. При извадка от 500 ще се получи допустима грешка от не повече от 4,4 процентни пункта, а при извадка от 1000 ще се получи допустима грешка от не повече от 3,1 процентни пункта.

(таблица от друг доклад на Евробарометър)

Статистически маржове, дължащи се на процеса на формиране на извадки

(при 95-процентно ниво на доверие)

различните размери на извадките са в редове

различните наблюдавани резултати са в колони

	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	
N = 50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N = 50
N = 500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N = 500
N = 1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N = 1000
N = 1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N = 1500
N=2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N=2000

8.

Режим на интервю: Онлайн (CAWI)

Целева популация: Общественост като цяло, 15+

Обхват: 27 държави — членки на ЕС

Дати на работа на терен: 19—24 юни 2026 г.

Размер на пробата: 25904 интервюта (приблизително 1000 в по-големите държави и 500 в по-малките държави)

Обхванати социално-демографски въпроси: възраст, пол, образование, професия, регион, урбанизация, състав на домакинството и финансови затруднения.

ЕС: силни страни, предизвикателства и приоритети

B1: Смятате ли, че настоящите основни предизвикателства, пред които е изправен ЕС, са следните? Моля, изберете до три отговора.

(RANDOMISE 1-11 – MAX. 3 ОТГОВОРИ)

Социални неравенства 1

Недостатъчен икономически растеж 2

Цената на живота 3

Войната в Украйна 4

Конфликти в Близкия изток (М) 5

Изменение на климата и въпроси, свързани с околната среда 6

Незаконна миграция 7

Престъпност и тероризъм 8

Въздействие на цифровите технологии върху обществото 9

Дезинформация и манипулиране на информация 10

Въпроси на сигурността и отбраната 11

Други 12

Няма 13

Не знам 998

B2 Кои от следните области смятате, че ЕС следва да разгледа като приоритет? Моля, изберете до три отговора.

(RANDOMISE 1-17 – MAX 3 ОТГОВОРИ)

Незаконна миграция 1

Войната в Украйна 2

Сигурност и отбрана 3

Икономика и публични финанси 4

Промишленост и конкурентоспособност 5

Селско стопанство и продоволствена сигурност 6

Експресно проучване на Евробарометър
Предизвикателства и приоритети на ЕС

Изменение на климата и околна среда 7
Образование и обучение 8
Работни места, социално равенство и умения 9
Енергетика 10
Търговия 11
Научни изследвания и иновации 12
Обществено здраве 13
Въздействие на цифровите технологии върху обществото (N) 14
Демокрация, права на човека и върховенство на закона 15
Конфликти в Близкия изток (N) 16
Други 17
Няма 18
Не знам 998

Демокрацията и принципите на правовата държава в ЕС

В3 Според Вас кои от следните са най-важните елементи на демократичното общество?

(РАНДОМИЗА 1—10 — МАКС. 3 ОТГОВОРА)

Свободни и честни избори 1
Свобода на словото/израза 2
Свобода и независимост на медиите 3
Зачитане на принципите на правовата държава и защита на основните права 4
Независима съдебна система 5
Граждани, които могат да участват в обществения дебат и вземането на решения 6
Прозрачност и отчетност на политическите лидери 7
Зачитане на правата на малцинствата 8
Борба с корупцията 9
Силна опозиция, способна да критикува правителството 10
Други 11
Нито един от тези 12
Не знам 13

Q4 Overall, колко сте доволни или недоволни от уважението към върховенството на закона в...

(САМО ЕДИН ОТГОВОР)

		Много доволна	съмПо-скоро удовлетворен	По-скоро недоволни	Много недоволни	Не знам
1	(НАШАТА ДЪРЖАВА)	1	2	3	4	998
2	ЕС	1	2	3	4	998

Въпрос 5: Кажете ми за всяко от следните действия дали смятате, че то е ефективно или не в процеса на вземане на политически решения на равнище ЕС след изборите?

Експресно проучване на Евробарометър
Предизвикателства и приоритети на ЕС

(RANDOMISE – ONE ANSWER PER LINE)

		Много ефективен	Сравните лно ефектив на	Не е ефективна	много ефективна	Изобщо не ефективна	Не знам
1	Да сте член на сдружение или неправителствена организация	1	2	3	4	998	
2	Участвайте в европейска гражданска инициатива (искане, подписано от най-малко един милион граждани в най-малко седем държави членки, с което Европейската комисия се приканва да предложи нови закони в области, в които Комисията има правомощия да действа) или европейски граждански панел (избрана на случаен принцип гражданска асамблея на равнището на ЕС, която работи заедно по политически препоръки)						
3	Участва в политически движения, партии или синдикати						
4	Бойкот или купуване на определени продукти по политически, етични или екологични причини						
5	Участвайте в демонстрация или протест						

Независимост и търговия

В6 До каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) със следните твърдения?

(ROTATE – ONE ANSWER PER LINE) (ROTATE – ЕДИН ОТГОВОР НА ЛИНЕЯ)

		Напълно съгласен/на	съм склонни съгласят	да	се склонни са да се съгласят	не Напълно несъгласен(на)	Не знам
1	Държавите членки могат да постигнат по-добри резултати в търговските преговори, като работят заедно на равнището на ЕС	1	2		3	4	998
2	ЕС следва да засили икономическата си независимост чрез диверсифициране на търговските отношения	1	2		3	4	998

Отбрана, включително бъдещата стратегия за сигурност

В 7 Като се има предвид настоящият международен контекст, до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) със следните твърдения?

(ROTATE – ONE ANSWER PER LINE) (ROTATE – ЕДИН ОТГОВОР НА ЛИНЕЯ)

		Напълно съгласен/на	съм склонни съгласят	да	се склонни са да се съгласят	не Напълно несъгласен(на)	Не знам
1	Сигурността на (нашата страна) е застрашена	1	2		3	4	998
2	ЕС следва да укрепи капацитета си да се защитава самостоятелно срещу потенциални	1	2		3	4	998

Експресно проучване на Евробарометър
Предизвикателства и приоритети на ЕС

външни заплахи (Н)

В8 До каква степен вярвате, че Европейският съюз ще укрепи сигурността и отбраната в Европа и ще защити своите граждани?

(САМО ЕДИН ОТГОВОР)

Напълно доверие	1
Склонност към доверие	2
Склонни са да не се доверяват	3
Изобщо не се доверявайте	4
Не знам	4

Енергийна криза

В9 Според Вас какво може да помогне на ЕС да се откаже от изкопаемите горива?

(ПЪРВО Е ИЗКЛЮЧИТЕЛНО – И ТОГАВА – МНОГО РАНДОМИЗНО)

По-голяма електрификация	1
Намаляване на потреблението на енергия чрез мерки за енергийна ефективност	2
Насърчаване на действия на местно равнище като енергийните общности	3
Развитие на по-голям капацитет за енергия от възобновяеми източници, например чрез нови вятърни паркове и слънчеви паркове	4
Инвестиране в ядрени решения	5
Други	6
Не знам	998

1. На първо място?

2. А след това?

Q10 W hich, ако има такива, от следните действия, които сте предприели в отговор на увеличението на цените на енергията след началото на войната в Иран (края на февруари 2026 г.), за да намалите потреблението си на енергия и да управлявате по-активно потреблението си на енергия? Вие имате...

(ВЪЗМОЖНИ МНОГО ОТГОВОРИ — НИТО ЕДИН И ДК СА ИЗКЛЮЧИТЕЛНИ — РАНДОМИЗАЦИЯ)

Намалено използване на отопление или охлаждане	1
Намалено общо потребление на електроенергия	2
Подобрена изолация или енергийна ефективност на вашия дом	3
Инвестирани в по-енергийно ефективни уреди	4
Наблюдавайте по-внимателно потреблението си на енергия	5

**Експресно проучване на Евробарометър
Предизвикателства и приоритети на ЕС**

Сравнение или промяна на вашия доставчик на енергия или договор	6
Използвани интелигентни инструменти или приложения за управление на потреблението на енергия	7
Коригирано потребление на енергия с цел възползване от по-ниски цени или намалено потребление в часове с по-високи цени (напр. сутрин, вечер)	8
Инсталиране или обмисляне на инсталиране на решения за енергия от възобновяеми източници (напр. слънчеви панели)	9
Присъединяване към енергийна общност	10
Променете транспортните си навици, за да намалите консумацията на енергия	11
Други	12
Няма	13
Не знам	998

Социални медии

В 11 Колко сте загрижени за следните рискове, пред които са изправени децата в социалните медии?

(САМО ЕДИН ОТГОВОР - РАНДОМИЗ)

	Много съм обезпокоен/а	Донякъде загрижени	Не е много обезпокоен	Изобщо не са засегнати	Не знам	
1 Излагане на вредно съдържание (напр. насилие, самонараняване, екстремизъм, вредни за здравето или козметични съвети)	1	2	3	4	998	
2 Сприяеляване с цел сексуална експлоатация онлайн или сексуална експлоатация	1	2	3	4	998	
3 Кибертормоз или тормоз	1	2	3	4	998	
4 Пристрастяващ дизайн	1	2	3	4	998	
5 Рискове за неприкосновеността на данните (напр. събиране на лична информация за деца)	1	2	3	4	998	
6 Набиране на персонал за незаконни дейности	1	2	3	4	998	

В12 В Законодателния акт за цифровите услуги се изисква онлайн платформите да защитават по-добре децата от вреди, които биха могли да доведат например до кибертормоз, сприяеляване с цел сексуална злоупотреба, излагане на материали, свързани с насилствен екстремизъм, проектиране, водещо до пристрастяване, или т.нар. „заешки дупки“. С цел по-нататъшно укрепване на защитата на децата онлайн, кое от следните действия смятате, че ЕС следва да предприеме?

(САМО ЕДИН ОТГОВОР)

Приемане на правила на равнището на ЕС, които забраняват на доставчиците на социални медии да предлагат услугите си на деца под определена възраст	1
Приемане на правила на равнището на ЕС, които задължават доставчиците на социални медии да отлагат предлагането на достъп до определени опасни социални медии на деца под определена възраст	2

Експресно проучване на Евробарометър Предизвикателства и приоритети на ЕС

Увеличаване на ресурсите, отпуснати на правоприлагащите органи	3
Да се остави на родителите и училищата да управляват безопасността на децата онлайн без допълнителни мерки на равнището на ЕС	4
Не са необходими допълнителни действия	5
Не знам	998

ВЪПРОСИ ОТНОСНО ДЕЗИНФОРМАЦИЯТА

В 13 През последните седем дни, колко често сте попадали на информация онлайн, която you...
(един отговор на линия)

	Ежедневно или почти всеки ден	Няколко пъти седмично	По-рядко	Никога	Не знам	
1 Не съм сигурен дали е надежден.	1	2	3	4		998
2 Счита се за невярно или подвеждащо	1	2	3	4		998
Смята се, че е част от опит на чужда						
3 държава или организация да повлияе	1	2	3	4		998
на вашето мнение.						

ЗАДАВАЙ ВСИЧКИ

Когато попаднете на информация онлайн, която смятате, че може да е невярна или подвеждаща, какво обикновено правите?

(ВЪЗМОЖНИ МНОГО ОТГОВОРНИ РЕЗУЛТАТИ — РАНДОМИЗАЦИЯ 1—5)

Игнорирай го	1
Проверете го, като го сравните с други източници	2
Докладвайте го на платформата или уебсайта	3
Обсъдете го с приятели/семејство	4
Споделете го онлайн	5
Не знам	998

ЗАДАВАЙ ВСИЧКИ

В 15 Следва ли да се даде приоритет на следните мерки, ако има такива, за да се намали отрицателното въздействие на невярната или подвеждащата информация онлайн?

(МАХ. 2 ОТГОВОРА – НЯМА И DK СА ИЗКЛЮЧИТЕЛНИ – РАНДОМИС 1-6)

По-строги правила за онлайн платформите и платформите на социалните медии	1
Повече образование и медийна грамотност за гражданите	2
По-независима проверка на фактите за онлайн съдържание	3
По-строги санкции срещу незаконното онлайн съдържание и	4

Експресно проучване на Евробарометър
Предизвикателства и приоритети на ЕС

дейности	
Ясно етиктиране на генерирано или манипулирано с ИИ съдържание	5
Минимален възрастов праг за достъп до социални медии	6
Не са необходими допълнителни мерки	7
Не знам	998

ЗАДАВАЙ ВСИЧКИ

DX 1 Как използвате платформите на социалните медии, за да получите информация за текущи ефири или политически въпроси?

(САМО ЕДИН ОТГОВОР)

Няколко пъти на ден	1
Веднъж дневно	2
Няколко пъти седмично	3
По-рядко	4
Никога	5
Не знам	998